

energiavirasto
energimyndigheten

Jakeluvelvoiteohje

Ohje uusiutuvien polttoaineiden ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen ilmoittamisesta Energiavirastolle

2477/702/2021
22.1.2025

Versiohistoria

Version numero	Pvm	Keskeisimmät muutokset
1	22.12.2021	Ensimmäinen versio.
2	13.1.2023	Päivitetty vastaamaan jakeluvelvoitelain muutoksia (657/2022 ja 1134/2022), lisätty uusi biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen linjaus kappaleeseen 3.5 ja päivitetty kappale 2.2.
3	31.1.2024	Päivitetty vastaamaan jakeluvelvoitelain muutosta (1279/2023), päivitetty kappaletta 2.2. ja lisätty uusi kappale 2.12 Ahvenanmaan jakeluvelvoitteeseen liittyen.
4	22.1.2025	Päivitetty vastaamaan jakeluvelvoitelain muutosta (841/2024).

Sisällysluettelo

Lyhenteet ja määritelmät	1
1 Johdanto	1
1.1 Jakeluelvoitteen lainsäädäntö	1
1.1.1 Laki uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä.....	1
1.1.2 Laki biopolttoöljyn käytön edistämisestä.....	1
1.2 Jakeluelvoiteohje	2
1.3 Toiminnanharjoittajat	2
1.3.1 Uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvollinen	2
1.3.2 Biopolttoöljyn jakeluelvollinen	3
1.4 Raportoinnin yhdistäminen.....	3
2 Uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoite.....	3
2.1 Yleistä jakeluelvoitteesta	3
2.2 Jakeluelvoitelain mukaisten tietojen julkaiseminen vuosittain.....	5
2.3 Jakeluelvoitteen lisäelvoite.....	6
2.4 Jakeluelvoitteen vähimmäisosuusvelvoite	6
2.5 Jakeluelvoitelain liite.....	7
2.6 Jakeluelvoitelain liitteen tarkennukset.....	8
2.7 Tarkennuksia veloitteiden muodostumiseen ja niiden täyttöön	8
2.8 Polttoaineiden energiasisältö	10
2.9 Uusiutuvien komponenttien kohdistaminen	11
2.10 Uusiutuvien polttoainepitoisuuksien varmistaminen	11
2.11 Ahvenanmaalla kulutukseen toimitettu polttoaine.....	12
2.12 Ahvenanmaan jakeluelvoite	12
2.13 Vapaaehtoinen jakeluelvoite	12
2.13.1 Vahvistuspyyntö ja vahvistaminen	12
2.13.2 Vahvistuspäätös ja sen peruutus.....	13
2.14 Uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitteen linjauksia	14
2.15 Jakelijoiden väliset sopimukset	24
3 Biopolttoöljyn jakeluelvoite	24
3.1 Yleistä biopolttoöljyn jakeluelvoitteesta	24
3.2 Polttoaineiden energiasisältö	25
3.3 Uusiutuvien komponenttien kohdistaminen	25
3.4 Ahvenanmaalla kulutukseen toimitettu polttoaine	26
3.5 Biopolttoöljyn jakeluelvoitteen linjauksia	26
3.6 Jakelijoiden väliset sopimukset	27
4 Jakeluelvoiteilmoitusten laatiminen	27

4.1 Uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoite ilmoitus	27
4.2 Biopolttoöljyn jakeluelvoite ilmoitus	29
4.3 Tietotaulukon täyttöohje	30
4.3.1 Yleistä taulukon täyttämistä	30
4.3.2 Polttoaineet	31
4.3.3 Fossiilisten ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden raportoiminen	31
4.3.4 Biopolttoaineiden ja bionesteiden raportoiminen	32
4.3.5 Biopolttoaineiden ja bionesteiden kestävyden raportoiminen	34
5 Jakeluelvoite ilmoituksen käsittely Energiavirastossa	36
5.1 Ilmoituksen käsittely ja kieli	36
5.2 Ilmoituksen julkisuusasiat	36
6 Jakelijan velvollisuudet	37
6.1 Ilmoittamisvelvollisuus	37
6.2 Kirjanpito velvollisuus	37
6.3 Seuraamusmaksu	38
6.4 Virhemaksu	39
7 Tietojen oikeellisuuden valvonta	40
7.1 Energiaviraston tiedonsaantioikeus	40
7.2 Energiaviraston tiedonluovutus oikeus	40
7.3 Energiaviraston tarkastusoikeus	40

Lyhenteet ja määritelmät

Tässä osiossa on annettu selityksiä tähän ohjeeseen liittyvistä lyhenteistä ja määritelmistä. Tämän osion tarkoitus on parantaa ohjeen luettavuutta. Annetut selitykset pohjautuvat jakeluvelvoitelainsäädäntöön. Epäselvissä tilanteissa tai ongelmatilanteissa lyhenteen tai määritelmän selitys on syytä tarkistaa lainsäädännöstä.

Alatavoitteet	= Lisävelvoite (sis. vähimmäisosuusvelvoite) sekä ravinto- ja rehukasvipohjaisten biopolttoaineiden, biokaasun ja biopolttoöljyn enimmäisosuus (crop cap)
Alempi lämpöarvo	= LHV eli polttoaineen energiasisältö, jota määritettäessä polttoaine katsotaan toimitetuksi 15 celsiusasteen lämpötilassa, ilmaistuna yksikössä MJ/l nesteille tai MJ/kg kaasuille
Biokaasu	= Biomassasta tuotettuja kaasumaisia polttoaineita
Biopolttoaine	= Biomassasta tuotettua nestemäistä liikenteessä käytettävää polttoainetta
Biopolttoöljy	= Lämmityksessä sekä kiinteästi asennetuissa dieselmootoreissa ja dieselmootorilla varustetuissa työkoneissa käytettäväksi soveltuva polttoaine, joka on valmistettu biomassasta
Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelaki	= Laki biopolttoöljyn käytön edistämisestä (418/2019)
Biomassa	= Maataloudesta tai metsätaloudesta, niihin liittyviltä tuotannonaloilta taikka kalastuksesta tai vesiviljelystä peräisin olevien biologista alkuperää olevien tuotteiden, jätteiden ja tähteiden sekä teollisuus- ja yhdyskuntajätteiden biohajoava osa
Crop cap	= Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitteen tapauksessa ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun enimmäisosuuden (%-yksikkö) määrä uusiutuvien polttoaineiden jakeluvelvoitteesta. Biopolttoöljyn jakeluvelvoitteen tapauksessa ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoöljyjen enimmäisosuuden (%-yksikkö) määrä biopolttoöljyn jakeluvelvoitteesta. Ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun enimmäisosuus on jakeluvelvoitteen osajoukko.
Dieselöljy	= Nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa tarkoitettut tullitariffin nimikkeet

seen 2710 kuuluvat dieselöljyt, jotka on tarkoitettu dieselmoottorilla varustettujen moottori-käyttöisten ajoneuvojen polttoaineeksi

Energiasisältö	= Polttoaineen alempi lämpöarvo, jota määritettäessä polttoaine katsotaan toimitetuksi 15 celsius-asteen lämpötilassa
ILUC	= Indirect Land Use Change eli biopolttoaineiden aiheuttama epäsuora maankäytön muutos
ILUC-direktiivi	= RES-direktiiviä vuonna 2015 muuttanut direktiivi (EU) 2015/1513 bensiinin ja dieselpolttoaineiden laadusta annetun direktiivin 98/70/EY ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annetun direktiivin 2009/29/EY muuttamisesta
Jakelija	= Jakeluvuittelain tapauksessa nestemäisten tai kaasumaisten polttoaineiden jakelija ja biopolttoöljyn jakeluvuittelain tapauksessa kevyen polttoöljyn jakelija, joka on valmisteverotuslain (182/2010) 12 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdan mukaisesti verovelvollinen
Jakeluvuittote	= Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvuittoteen tapauksessa uusiutuvien polttoaineiden energiasisällön osuus (%) jakelijan kulutukseen toimittamien moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden energiasisällön kokonaismäärästä. Biopolttoöljyn jakeluvuittoteen tapauksessa biopolttoöljyn energiasisällön osuus (%) jakelijan kulutukseen toimittaman kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn energiasisällön kokonaismäärästä.
Jakeluvuittelaki	= Laki uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä (446/2007)
Joustomekanismi	= Jakelija voi täyttää jakeluvuittotettaan rahoittamalla muita päästövähennysoimia
Jäte	= Jätelain (646/2011) 5 §:ssä tarkoitettua jätettä lukuun ottamatta ainetta, jota on tarkoituksellisesti muunnettu, jotta se luettaisiin jätteeksi
Kaasumaisten polttoaineiden jakelija	= Kaasumaisten liikennepolttoaineiden jakelija, joka toimittaa kulutukseen yhden tai useamman

kaasun tankkauspisteen kautta kaasumaisia liikennepolttoaineita joko paineistetussa tai nesteytetyssä muodossa

Kestävyyslaki

= Laki biopolttoaineista, bionesteistä ja biomasapolttoaineista (393/2013)

Kevyt polttoöljy

= Nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 2 §:n 16 kohdassa tarkoitettua kevyttä polttoöljyä ja mainitun lain 2 §:n 17 kohdassa tarkoitettua rikitöntä kevyttä polttoöljyä

Kulutukseen luovuttaminen

= Kulutukseen luovutuksella tarkoitetaan tässä ohjeessa valmisteveron alaisten tuotteiden poistamista, sääntöjenvastainen poistaminen mukaan lukien, väliaikaisen verottomuuden järjestelmästä

Kulutukseen toimittaminen

= Jakeluvuoroilain tapauksessa nestemäisten liikennepolttoaineiden valmisteverotuslain 8 §:n 1 kohdassa tarkoitettua kulutukseen luovuttamista ja kaasumaisten liikennepolttoaineiden kulutukseen toimittamista yhden tai useamman tankkauspisteen kautta ja liikennesähkön kulutukseen toimittamista yhden tai useamman yleisesti saatavilla olevan latauspisteen kautta. Biopolttoöljyn jakeluvuoroilain tapauksessa valmisteverotuslain 8 §:n 1 kohdassa tarkoitettua kulutukseen luovuttamista, ei kuitenkaan siltä osin kuin mainitun lain 6 §:n 6 kohdassa tarkoitettu valtuutettu varastonpitäjä käyttää omassa toiminnassaan verottomassa varastossa valmistamansa, jalostamansa, hallussa pitämänsä, vastaanottamansa tai sieltä lähettämänsä kevyen polttoöljyn.

LHV

= Lower heating value eli polttoaineen alempi lämpöarvo

Liikennesähkön toimittaja

= Taho, joka vastaa latauspisteen hallinnoinnista ja toiminnasta ja joka tarjoaa latauspalvelua loppukäyttäjille, myös liikkumispalvelun tarjoajan nimissä ja puolesta.

Lisävelvoite

= Osuus (%-yksikkö), joka on täytettävä uusiutuvien polttoaineiden jakeluvuoroitteesta jakeluvuoroilain liitteen A osassa tarkoitetuista raaka-aineista tuotetuilla tai valmistetuilla biopolttoai-

neilla tai biokaasulla, taikka muuta kuin biologista alkuperää olevilla uusiutuvilla polttoaineilla. Lisävelvoite on jakeluelvoitteen osajoukko.

- Maakaasu** = Sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1260/1996) tarkoitetut tullitariffin nimikkeeseen 2711 21 00 kuuluva kaasumainen ja tullitariffin nimikkeeseen 2711 11 00 kuuluva nesteytetty maakaasu
- Moottoribensiini** = Nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1472/1994) tarkoitetut tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvat haihtuvat kivennäisöljyt, jotka on tarkoitettu ottomoottorilla varustettujen moottorikäyttöisten ajoneuvojen polttoaineeksi
- Muuta kuin biologista alkuperää olevat uusiutuvat polttoaineet** = Nestemäiset tai kaasumaiset polttoaineet, joiden energiasisältö on peräisin muista uusiutuvista energialähteistä kuin biomassasta (RFNBO-polttoaineet)
- Nestemäisten polttoaineiden jakelija** = Nestemäisten liikennepolttoaineiden jakelija, joka on valmisteverotuslain (182/2010) 12 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdan mukaisesti verovelvollinen
- Paljon tärkkelystä sisältävät viljelykasvit** = Lähinnä viljakasvit, riippumatta siitä, käytetäänkö vain jyvät vai koko kasvi kuten rehumaissi, mukulakasveja ja juurikasveja, kuten peruna, maa-artisokka, bataatti, maniokki ja jamssi, ja varsimukulakasveja, kuten taaro ja kaakaotaaro
- Polttaineluokka** = Luokittelu, jonka mukaisesti polttoaineet raportoidaan. Nestemäisten polttoaineiden osalta polttaineluokat vastaavat nestemäisten polttoaineiden valmisteverotuksen verotaulukon mukaisia tuoteryhmiä.
- Päätavoitteet** = Uusiutuvien polttoaineiden tapauksessa uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoite ja biopolttöljyn jakeluelvoitteen tapauksessa biopolttöljyn jakeluelvoite.
- Ravinto- ja rehukasvit** = Paljon tärkkelystä sisältävät viljelykasvit sekä sellaiset sokeri- tai öljykasvit, joita tuotetaan maatalousmaalla pääviljelykasvina, ei kuitenkaan tähteitä, jätteitä, lignoselluloosaa eikä sellaista väliaikaista kasvustoa, jonka käyttö ei lisää viljelymaan tarvetta

RED II-direktiivi

= Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001 uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä

Ristiintäyttö

= Jakeluelvoitelain näkökulmasta uusiutuvien polttoaineiden ylimenevä energiasisällön osuus, jonka uusiutuvien polttoaineiden jakelija ottaa huomioon biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa biopolttoöljyn jakeluelvoitetta laskettaessa. Lukuun ottamatta vuosia 2022 ja 2023 siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui, ja siirtyvällä määrällä voidaan täyttää enintään 30 prosenttia biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaisesta jakeluelvoitteesta.

Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain näkökulmasta ylimenevä biopolttoöljyn energiasisällön osuus, jonka biopolttoöljyn jakelija ottaa huomioon samaa kalenterivuotta koskevaa uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden biopolttoöljyn jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui, ja siirtyvällä määrällä voidaan täyttää enintään 30 prosenttia jakeluelvoitelain mukaisesta jakeluelvoitteesta.

Sopimusasetus

= Tasavallan presidentin asetus eräiden uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitetta koskevien hallintotohtävien hoitamisesta Ahvenanmaalla (86/2023)

Tähde

= Aine, joka syntyy sellaisessa tuotantoprosessissa tai on sellaisen tuotantoprosessin lopputuote, jonka ensisijaisena tarkoituksena ei ole tämän aineen valmistaminen, ja jonka tuottamiseksi tuotantoprosessia ei ole tarkoituksellisesti muutettu

Uusiutuvat polttoaineet

= Biopolttoaineet, biokaasu ja muuta kuin biologista alkuperää olevat uusiutuvat polttoaineet

Vähimmäisosuusvelvoite

= Osuus (%-yksikkö), joka on vuoteen 2025 asti vähintään täytettävä uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitteesta jakeluelvoitelain liitteen A osassa tarkoitetuista raaka-aineista tuotetuilla tai valmistetuilla biopolttoaineilla ja biokaasulla. Vuodesta 2028 alkaen vähimmäisosuusvelvoite on täytettävä muuta kuin biologista alkuperää olevilla uusiutuvilla polttoaineilla. Vähimmäisosuusvelvoite on lisävelvoitteen osajoukko.

Väliaikaisen verottomuuden järjestelmä

= Väliaikaisen verottomuuden järjestelmällä tarkoitetaan järjestelmää, jossa ollessaan ja liikkueensa valmisteveron alaiset tuotteet ovat väliaikaisesti verottomia. Järjestelmää voidaan soveltaa valmisteveron alaisten tuotteiden valmistukseen, jalostukseen, hallussapitoon tai siirtoon unionin alueella tai kolmannen maan tai alueen kautta

Yleisesti saatavilla oleva latauspiste

= Sähkön siirtämiseksi sähköajoneuvoon tarkoitettu kiinteä tai liikkuva, verkossa tai sen ulkopuolella oleva rajapinta, jossa voi olla yksi tai useampi liitin eri liitintyyppejä varten, mutta jolla voidaan ladata vain yksi sähköajoneuvo kerrallaan, lukuun ottamatta antoteholtaan enintään 3,7 kW:n laitteita, joiden ensisijainen tarkoitus ei ole sähköajoneuvojen lataaminen ja joka sijaitsee suurelle yleisölle avoimessa paikassa tai tilassa, riippumatta siitä, sijaitseeko vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuri julkisessa vai yksityisessä kiinteistössä ja sovelletaanko paikkaan tai tilaan pääsyä koskevia rajoituksia tai ehtoja, sekä riippumatta sovellettavista vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöehdoista ja jonka mittauslaite täyttää mittauslaitelaisissa (707/2011) säädetyt vaatimukset

Ylityttö

= Jakeluelvoitelain näkökulmasta jakeluelvoitteen ylittävä uusiutuvien polttoaineiden energiasisällön osuus, jonka jakelija saa ottaa huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluelvoitetta laskettaessa ja biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa biopolttoöljyn jakeluelvoitetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui. Kalenterivuosina 2022 ja 2023 jakelija saa ottaa ylittävän uusiutuvien polttoaineiden energiasisällön osuuden kokonaisuudessaan huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluelvoitetta laskettaessa ja biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa biopolttoöljyn jakeluelvoitetta laskettaessa.

Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain näkökulmasta biopolttoöljyn jakeluelvoitteen ylittävä biopolttoöljyn energiasisällön osuus, jonka jakelija saa ottaa huomioon seuraavan kalenterivuoden biopolttoöljyn jakeluelvoitetta laskettaessa ja jakeluelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitetta

energiavirasto
energimyndigheten

laskettaessa. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden biopolttoöljyn jakelovelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui.

1 Johdanto

1.1 Jakeluvuoteen lainsäädäntö

1.1.1 Laki uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä

Laki uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä (446/2007, jäljempänä "jakeluvuotelaki") tuli voimaan vuoden 2008 alusta. Lain tarkoituksena on uusiutuvan energian direktiivin (EU) 2018/2001 (RED-direktiivi) mukaisesti edistää uusiutuvien polttoaineiden käyttöä moottoribensiinin, dieselöljyn ja maakaasun korvaamiseksi liikenteessä. Tämä on toteutettu säätämällä kansallisesti liikennepolttoaineen jakelijoille velvoite toimittaa vuosittain kulutukseen vähimmäisosuus uusiutuvia polttoaineita.

Viimeisimmässä RED-direktiivin muutoksessa (EU) 2023/2413 (RED III-direktiivi) asetettiin EU:n uusiutuvan energian yleisvelvoitteeksi 42,5 prosenttia vuonna 2030. RED-direktiivissä säädetään lisäksi liikenteen biopolttoaineiden ja bionesteiden kestävyyskriteereistä. Jotta uusiutuvat polttoaineet voidaan ottaa lukuun direktiivissä asetetuissa kansallisissa tavoitteissa sekä uusiutuvan energian kansallisissa velvoite- ja tukijärjestelmissä, niiden tulee täyttää direktiivissä säädetyt kestävyyskriteerit. Kestävyyskriteereistä on säädetty kansallisesti biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetussa laissa (393/2013).

Jakeluvuotelain täytäntöönpanosta, velvoitteen täyttämisen valvonnasta ja laissa säädettyjen tehtävien hoitamisesta vastaa Energiavirasto. Valvonta perustuu jakelijoiden vuosittain Energiavirastolle tekemään ilmoitukseen, jossa ilmoitetaan edellisen kalenterivuoden aikana kulutukseen toimitettujen moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden energiasisältöjen määrät tuotteittain. Ilmoitus on annettava viimeistään ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana. Energiavirasto valvoo jakelijoiden ilmoitusten toimittamista ja tarkastaa niiden tietojen oikeellisuuden sekä määrää tarvittaessa seuraamus- ja virhemaksuista.

Jakeluvuotelain viimeisin päivitys astuu voimaan 1.1.2025. Jakeluvuotelain uudistuksessa (841/2024) jakeluvuoteetasoja laskettiin verrattuna nyky-lainsäädäntöön vuosille 2025-2027 (lisävelvoiteetasojen lasku 2026 ja 2027). Lisäksi uudistuksessa asetettiin RFNBO-polttoaineille vähimmäisosuusvelvoite vuodesta 2028 alkaen ja samalla poistettiin jakeluvuotelain liitteen A osassa tarkoitetuista raaka-aineista tuotettujen tai valmistettujen biopolttoaineiden ja biokaasun vähimmäisosuusvelvoite. Jakeluvuoteetta voi jatkossa täyttää myös uusiutuvalla liikennesähköllä sekä nk. joustomekanismilla. Myös seuraamusmaksutasoja alennettiin.

1.1.2 Laki biopolttoöljyn käytön edistämisestä

Laki biopolttoöljyn käytön edistämisestä (418/2019, jäljempänä "biopolttoöljyn jakeluvuotelaki") tuli voimaan 1.4.2019. Lain tarkoituksena on edistää biopolttoöljyn käyttöä kevyen polttoöljyn korvaamiseksi lämmityksessä, työkoneissa ja kiinteästi asennetuissa moottoreissa. Tämä on toteutettu säätämällä kevyen polttoöljyn jakelijoille velvoite toimittaa vuosittain kulutukseen vähimmäisosuus biopolttoöljyä.

Viimeisimmällä biopolttoöljyn jakeluvuotelain muutoksella (605/2021) pantiin täytäntöön RED II-direktiivi liikenteen uusiutuvan energian edistämistä koskevan sääntelyn osalta. Biopolttoöljyn jakeluvuotelakiin lisättiin RED II-direktiivin mukaiset tietyistä raaka-aineista tuotettujen bionesteiden osuusrajoitukset.

Lain täytäntöönpanosta, velvoitteen täyttämisen valvonnasta ja laissa säädettyjen tehtävien hoitamisesta vastaa Energiavirasto. Valvonta perustuu jakelijoiden vuosittain Energiavirastolle tekemään ilmoitukseen, jossa ilmoitetaan edellisen kalenterivuoden aikana kulutukseen toimitettujen kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyjen energiasisältöjen määrät tuotteittain. Ilmoitus on annettava viimeistään ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana. Energiavirasto valvoo jakelijoiden ilmoitusten toimittamista ja tarkastaa niiden tietojen oikeellisuuden sekä määrää tarvittaessa seuraamus- ja virhemaksuista.

Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain viranomaistehtävät siirtyivät biopolttoöljyn jakeluelvoitelain muutoksen (803/2020) nojalla Verohallinnolta Energiavirastolle vuoden 2021 alusta alkaen. Energiavirasto voi antaa salassapitosäynnösten estämättä tehtävää hoidettaessa saatuja tietoja Verohallinnolle verotuksen toimittamista varten.

1.2 Jakeluelvoiteohje

Tässä Energiaviraston Jakeluelvoiteohjeessa käsitellään jakeluelvoitelaisissa ja biopolttoöljyn jakeluelvoitelaisissa jakelijoille säädettyjä velvoitteita. Jakeluelvoitelain ja biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaisia ennakkotietoja ja kestävyysosoittamista käsitellään tarkemmin Energiaviraston Toiminnanharjoittajan kestävyyskriteeriohjeessa.

Lisätietoja asiasta löytyy Energiaviraston kotisivuilta. Kysymyksiä asiasta voi lähettää osoitteeseen kestavyyskriteerit@energiavirasto.fi.

1.3 Toiminnanharjoittajat

1.3.1 Uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvollinen

Jakeluelvoitelaisissa liikennepolttoaineiden jakelijoille asetetaan velvoite toimittaa kulutukseen uusiutuvia polttoaineita. Vuonna 2024 jakeluelvoite on 13,5 % ja vuonna 2025 16,5 %. Jakelijoiden tulee täyttää lisäksi jakeluelvoitteestaan tiettyjen uusiutuvien polttoaineiden lisävelvoite. Lisävelvoitteen täyttämiseen lasketaan biopolttoaineet ja biokaasu, jotka on tuotettu tai valmistettu jakeluelvoitelain liitteen A-osassa tarkoitetuista raaka-aineista, taikka muuta kuin biologista alkuperää olevat uusiutuvat polttoaineet. Vuonna 2024 lisävelvoite on 2,0 prosenttiyksikköä jakeluelvoitteesta ja vuonna 2025 3,0 prosenttiyksikköä jakeluelvoitteesta.

Jakeluelvoite koskee nestemäisten polttoaineiden jakelijoita, joiden kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamien moottoribensiinin, dieselöljyn, biopolttoaineiden ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten polttoaineiden määrä on yli miljoona litraa. Velvoite koskee myös kaasumaisten polttoaineiden jakelijoita, joiden kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamien maakaasun, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien kaasumaisten polttoaineiden määrä on yli 9 gigawattituntia. Jakeluelvoitelaisissa edellytetään, että uusiutuvien polttoaineiden, joilla jakelija täyttää jakeluelvoitettaan, tulee täyttää kestävyyskriteerit kestävyyslain mukaisesti. Kestävyysosoittamista on käsitelty lyhyesti kappaleessa [2.1](#).

Jakeluelvoite koskee myös vapaaehtoisesti jakeluelvoitteen piirissä olevaa nestemäisten polttoaineiden jakelijaa, jonka kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamien moottoribensiinin, dieselöljyn, biopolttoaineiden ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten polttoaineiden määrä on vähintään 100 000 litraa mutta enintään miljoona litraa sekä kaasumaisten polttoaineiden jakelijaa, jonka kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamien maakaasun, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien kaasumaisten polttoaineiden määrä on vähintään 1 gigawattituntia mutta enintään 9 gigawattituntia. Jakelu-

velvoitelaki edellyttää yhtä lailla myös vapaaehtoisesti jakeluvuotteen piirissä olevilta jakelijoilta, että jakeluvuotteetta täyttävien uusiutuvien polttoaineiden tulee täyttää kestävyyskriteerit. Kestävyyden osoittamista on käsitelty lyhyesti kappaleessa [2.1](#).

Vapaaehtoista jakeluvuotteetta on käsitelty tarkemmin kappaleessa [2.13](#).

Lakia ei sovelleta huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitettuun valtion varmuusvarastoon.

1.3.2 Biopolttoöljyn jakeluvuollinen

Biopolttoöljyn jakeluvuotteelaissa asetetaan velvoite korvata osa lämmityksessä, työkoneissa ja kiinteästi asennetuissa moottoreissa käytetystä kevyestä polttoöljystä vuodesta 2021 alkaen biopolttoöljyllä. Vuonna 2021 jakeluvuote on kolme prosenttia nousten prosenttiyksiköllä joka vuosi kunnes 2028 ja sen jälkeen jakeluvuote on 10 prosenttia.

Velvoite koskee jakelijoita, joiden kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittama kevyen polttoöljyn määrä on vähintään miljoona litraa. Kulutukseen toimittamisena ei kuitenkaan pidetä sellaista kulutukseen luovuttamista, jossa valmisteverotuslain (182/2010) 6 §:n 6 kohdassa tarkoitettu valtuutettu varastonpitäjä käyttää omassa toiminnassaan verottomassa varastossa valmistamansa, jalostamansa, hallussa pitämänsä, vastaanottamansa tai sieltä lähettämänsä kevyen polttoöljyn. Biopolttoöljyn jakeluvuotteelaissa edellytetään, että biopolttoöljyjen, joilla biopolttoöljyn jakelija täyttää biopolttoöljyn jakeluvuotteettaan, tulee täyttää kestävyyskriteerit kestävyyslain mukaisesti. Kestävyyden osoittamista on käsitelty lyhyesti kappaleessa [3.1](#).

Lakia ei sovelleta huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitettuun valtion varmuusvarastoon.

1.4 Raportoinnin yhdistäminen

Jakeluvuotteelain, biopolttoöljyn jakeluvuotteelain, eräiden polttoaineiden elinkaarenaikaisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä koskevan lain (170/2018, jäljempänä "liikennepolttoaineiden päästöjen vähentämisestä koskeva laki") ja biopolttoaineita, bionesteitä ja biomassapolttoaineita koskevan lain (393/2013, jäljempänä "kestävyydlaki") mukainen raportointi on yhdistetty samaan tietotaulukkoon. Jakeluvuotteelain ja biopolttoöljyn jakeluvuotteelain mukaista raportointia on käsitelty tarkemmin tämän ohjeen kappaleissa [4.1](#) ja [4.2](#).

Liikennepolttoaineiden päästöjen vähentämisestä koskevan lain raportointia on käsitelty Energiaviraston Raportointiohjeessa. Kestävyydlain mukaista raportointia on puolestaan käsitelty Energiaviraston Toiminnanharjoittajan kestävyyskriteeriohjeessa.

2 Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvuote

2.1 Yleistä jakeluvuotteesta

Jakeluvuotteelailla säädetään liikennepolttoaineita kulutukseen luovuttavien jakelijoiden velvollisuudesta toimittaa uusiutuvia polttoaineita kulutukseen. Jakeluvuotteelain 5 §:n mukaan jakelija, joka toimittaa kulutukseen kalenterivuoden aikana vähintään miljoona litraa moottoribensiiniä, dieselöljyä, maakaasua, biopolttoaineita, biokaasua ja muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita, on velvollinen toimittamaan uusiutuvia polttoaineita kulutukseen tietyn osuuden kulutukseen toimittamiensa polttoaineiden energiasisällöstä. Jakeluvuotteelakia

sovelletaan kaikilta osin myös vapaaehtoisesti jakeluelvoitteen piirissä olevaan jakelijaan. Vapaaehtoista jakeluelvoitetta on käsitelty tarkemmin kappaleessa [2.13](#).

Jakeluelvoitelaisissa edellytetään, että uusiutuvien polttoaineiden, joilla jakelija täyttää jakeluelvoitettaan, tulee täyttää kestävyyskriteerit kestävyyslain mukaisesti. Jakelijalla tulee olla joko Energiaviraston hyväksymä kansallinen kestävyysjärjestelmä tai Euroopan komission hyväksymä vapaaehtoinen järjestelmä, jolla uusiutuvien polttoaineiden kestävyys osoitetaan. Suomen kansallisen kestävyysjärjestelmän tai Euroopan komission hyväksymän vapaaehtoisen järjestelmän nojalla myönnettyjä kestävyystodistuksia voi käyttää osana kestävyysjärjestelmää. Kestävyystodistuksen sisältövaatimukset on kuvattu kestävyysasetuksen (Valtioneuvoston asetus biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista, 6/2021) 4 §:ssä. Jakeluelvoitelain 8 §:n mukaan jakelijan on pidettävä sellaista kirjanpitoa, josta käy selville kulutukseen toimitetun moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun sekä biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden määrät sekä biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden energiasisällöt ja muut tämän lain noudattamisen valvontaa varten tarvittavat tiedot.

Jakeluelvoitetta voi täyttää kaasuverkkoon syötetyllä biokaasulla, joka on tuotettu kaasuverkkoon kytketyssä biokaasulaitoksessa. Energiavirasto katsoo, että jakeluelvoitetta täytettäessä ei ole merkitystä onko fyysisen biokaasun tosiasiallisesti mahdollista kulkea verkkoonsyöttö- ja jakelupisteen välillä. Esimerkiksi alemmpipaineiseen jakeluverkkoon kytketystä biokaasulaitoksesta kaasuverkkoon syötetty biokaasu voidaan katsoa jaelluksi korkeampipaineisen siirtoverkon kautta, vaikka välillä ei olisi paineenkorotusasemaa. Kaasuverkon kautta kulkevan biokaasun kestävyys osoitetaan kestävyystodistuksilla. Mikäli asiassa tulee uutta lainsäädäntöä tai Euroopan komissio tulkitsee asiaa tulevaisuudessa toisin, niin Energiavirasto harkitsee asiaa uudelleen.

Uusiutuvien polttoaineiden energiasisällön osuus jakelijan kulutukseen toimittamien moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden energiasisällön kokonaismäärästä eli jakeluelvoite on esitetty taulukossa 1.

TAULUKKO 1 UUSIUTUVIEN POLTTOAINEIDEN JAKELUELVOITE

Vuosi	Jakeluelvoite, %
2020	20,0
2021	18,0
2022	12,0
2023	13,5
2024	13,5
2025	16,5
2026	19,5
2027	22,5
2028	31,0
2029	32,0
2030 ja sen jälkeen	34,0

Ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun osuus saa olla enintään yhden prosenttiyksikön suurempi kuin niiden osuus oli kulutukseen toimitetuista liikennepolttoaineista vuonna 2020, kuitenkin enintään 7 prosenttiyksikköä jakeluelvoitteesta. Energiavirasto vahvisti 30.6.2021 antamallaan [päätöksellä \(Dnro 2140/750/2021\)](#) ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun enimmäisosuuden (nk. crop cap -osuus) määräksi 2,6 prosenttiyksikköä.

Sellaisten ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun, joihin liittyy suuria epäsuoran maankäytön muutoksen riskejä, osuutta jakeluelvoitteesta alennetaan seuraavasti:

1) osuus ei saa ylittää:

a) tällaisten polttoaineiden osuutta vuonna 2019 kulutukseen toimitettujen biopolttoaineiden ja biokaasun energiasisällön kokonaismäärästä 30 päivän kesäkuuta 2021 ja 31 päivän joulukuuta 2023 välisenä aikana nämä päivät mukaan lukien;

b) 50 prosenttia tällaisten polttoaineiden osuudesta vuonna 2019 1 päivän tammikuuta 2024 ja 31 päivän joulukuuta 2029 välisenä aikana nämä päivät mukaan lukien;

2) 1 päivästä tammikuuta 2030 edellä tarkoitettuja biopolttoaineita tai biokaasua ei saa sisältyä jakeluelvoitteeseen.

Energiaviraston määräyksellä vahvistetaan edellä tarkoitettujen ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun enimmäisosuudet. Komissio on määritellyt ainoastaan palmuöljyn korkean ILUC-riskin raaka-aineeksi tällä hetkellä. Suomessa palmuöljystä tuotettujen biopolttoaineiden osuus oli nolla vuonna 2019, joten niitä ei voi hyödyntää jatkossa jakeluelvoitteen täyttämiseksi. Rajoitusta ei kuitenkaan sovelleta, jos kyseinen biopolttoaine- tai biokaasuerä on sertifioitu sellaisena biopolttoaineena tai biokaasuna, josta todennäköisesti ei aiheudu epäsuoria maankäytön muutoksia. Jakelija voi käyttää komission RED II:n 30 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan mukaisesti hyväksymiä vapaaehtoisia järjestelmiä vähäisen ILUC-riskin biopolttoaineiden ja biokaasun sertifiointiin.

Uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitteen ilmoittamista on käsitelty tarkemmin kappaleessa [4.1.](#)

Jakeluelvoitteen noudattamatta jättämisestä seuraa jakeluelvoitelain mukaan seuraamusmaksu, jonka suuruus määräytyy laiminlyönnin suuruuden mukaan¹.

2.2 Jakeluelvoitelain mukaisten tietojen julkaiseminen vuosittain

Kestävyyslain muutoslailla (604/2021) Energiaviraston uudeksi tehtäväksi säädettiin julkaista verkkosivuillaan vuosittain tiedot kunkin jakeluelvoitelain alaisen jakelijan biopolttoaineiden, bionesteiden ja biokaasun maantieteellisistä alkuperistä ja raaka-aineista kestävyyskriteeriselvityksissä saatuihin tietoihin perustuen. Energiavirasto on julkaissut [verkkosivuillaan](#) taulukon, jossa on julkaistu jakelijakohtaisesti vuosittain seuraavat tiedot kestävyyskriteeriselvityksistä vuodesta 2021 alkaen:

- biopolttoaine

¹ Jakeluelvoitelain 11 §:n mukaan seuraamusmaksu on 0,04 €/MJ.

- biopolttoaineen alkuperämaa
- raaka-aine

Julkaistut tiedot pohjautuvat kestävyyskriteeriselvityksiin, ja siten raaka-aineen nimi esitetään verkkosivuilla niin kuin se on kestävyyskriteeriselvityksessä ilmoitettu. Julkaistuihin tietoihin eivät sisälly esimerkiksi biopolttoaineiden tai raaka-aineiden määrät, eikä myöskään tieto veroluokasta.

Energiaviraston velvollisuus tietojen julkaisemiseen perustuu RED II-direktiivin 30 artiklaan sekä kansalliseen kestävyyslakiin. Kestävyyslain 31 §:n 4 mom. mukaan Energiaviraston on julkaistava verkkosivuillaan vuosittain tiedot kunkin jakeluelvoitelain alaisen jakelijan biopolttoaineiden, bionesteiden ja biokaasun maantieteellisestä alkuperästä ja raaka-aineesta kestävyyskriteeriselvityksissä saatuihin tietoihin perustuen.

2.3 Jakeluelvoitteen lisävelvoite

Sen lisäksi, että jakeluelvollisten jakelemista polttoaineista tietyn vähimmäisosuuden tulee olla uusiutuvia polttoaineita, jakeluelvollisten tulee täyttää jakeluelvoitteestaan tiettyjen uusiutuvien polttoaineiden lisävelvoite. Lisävelvoitteen täyttämiseen lasketaan biopolttoaineet ja biokaasu, jotka on tuotettu tai valmistettu jakeluelvoitelain liitteen A-osassa tarkoitetuista raaka-aineista, taikka muuta kuin biologista alkuperää olevat uusiutuvat polttoaineet. Lisävelvoite on esitetty taulukossa 2.

TAULUKKO 2 JAKELUELVOITTEEN LISÄVELVOITE

Vuosi	Lisävelvoite, %-yksikköä
2021–2023	2,0
2024	2,0
2025	3,0
2026 ja 2027	4,0
2028	8,0
2029	9,0
2030 ja sen jälkeen	10,0

2.4 Jakeluelvoitteen vähimmäisosuusvelvoite

Jakeluelvoitteen ja jakeluelvoitteen lisävelvoitteen lisäksi jakeluelvollisten tulee täyttää jakeluelvoitteestaan tiettyjen uusiutuvien polttoaineiden vähimmäisosuusvelvoite.

Vuoteen 2025 asti vähimmäisosuusvelvoitteen täyttämiseen lasketaan biopolttoaineet ja biokaasu, jotka on tuotettu tai valmistettu jakeluelvoitelain liitteen A-osassa tarkoitetuista raaka-aineista. Vähimmäisosuusvelvoite on esitetty taulukossa 3.

TAULUKKO 3 JAKELUVOITTEEN VÄHIMMÄISOSUUSVELVOITE

Vuosi	Vähimmäisosuusvelvoite, %-yksikköä
2022–2024	0,2

Vähimmäisosuusvelvoitteen täyttämistä ei kuitenkaan edellytetä jakelijalta, joka toimittaa kulu-tukseen ainoastaan muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia nestemäisiä ja kaasumai-sia liikenteen polttoaineita.

Vuodesta 2028 alkaen vähimmäisosuusvelvoite tulee täyttää muuta kuin biologista alkuperää olevilla uusiutuvilla polttoaineilla. Vähimmäisosuusvelvoite on 1,5 prosenttiyksikköä vuosina 2028 sekä 2029 ja 4,0 prosenttiyksikköä vuonna 2030 ja sen jälkeen.

2.5 Jakeluvuotelain liite

Jakeluvuotelain liite jaetaan A- ja B-osaan. A-osassa on lueteltu sellaiset raaka-aineet, joista tuotetut tai valmistetut biopolttoaineet tai biokaasu lasketaan jakeluvuotelteen lisävelvoitteeseen ja vähimmäisosuusvelvoitteeseen.

Energiavirasto voi jakeluvuotelain mukaisen jakelijan tai kestävyyslain mukaisen toiminnanharjoittajan hakemuksesta päättää antaa jakeluvuotelain 5 a §:n mukaisen päätöksen eli ennakkotiedon siitä, pidetäänkö raaka-ainetta, josta tuotetaan tai valmistetaan biopolttoainetta tai biokaasua, jakeluvuotelain liitteen mukaisena raaka-aineena. Ennakkotietopäätöksiä on käsitelty tarkemmin Energiaviraston Toiminnanharjoittajan kestävyyskriteeriohjeessa.

Jakeluvuotelain liitteen A-osa

Jakeluvuotelain liitteen A-osassa on lueteltu raaka-aineet, joista tuotetun tai valmistetun biopolttoaineen tai biokaasun lasketaan täyttävän jakeluvuotelteen lisävelvoitetta ja vähimmäisosuusvelvoitetta. Edellä mainitut raaka-aineet ovat seuraavat:

- a) levät, jos ne on tuotettu maalla lammikoissa tai valoreaktoreissa
- b) sekalaisen yhdyskuntajätteen biomassaosuus, ei kuitenkaan lajiteltu kotitalousjäte, johon sovelletaan yhdyskuntajätteen erilliskeräystä ja kierrätystä koskevia velvoitteita
- c) kotitalouksista peräisin oleva biojäte ja vastaava jäte, jota koskee jätelain (646/2011) 6 §:n 1 momentin 10 a kohdassa tarkoitettu erilliskeräys
- d) teollisuusjätteen biomassaosuus, joka ei sovellu käytettäväksi elintarvike- tai rehutuksessa, mukaan lukien raaka-aineet, jotka ovat peräisin vähittäis- ja tukkukaupasta sekä elintarvike- ja rehuteollisuudesta ja kalastus- ja vesiviljelyalalta, lukuun ottamatta B osassa mainittuja raaka-aineita²
- e) olki
- f) eläinten lanta ja jätevesiliete

² Alakohtaa tarkennettu kappaleessa 2.6.

- g) palmuöljypuristamoiden jäteliete ja tyhjät palmuhedelmätertut
- h) mäntypiki
- i) raaka glyseroli
- j) sokeriruokojäte
- k) rypäleiden puristejäännökset ja viinisakka
- l) pähkinänkuoret
- m) kuoret
- n) tähkät, joista on poistettu maissinjyvät
- o) metsätalouden ja siihen perustuvan teollisuuden jätteistä ja tähteistä saatava biomassaosuus, kuten puunkuori, oksat, esikaupalliset harvennukset, lehdet, neulaset, latvukset, sahanpuru, kutterilastut, mustalipeä, ruskealipeä, kuituliete, ligniini ja mäntyöljy
- p) muiden kuin ruokakasvien selluloosa eli pääasiassa sellainen selluloosasta ja hemiselluloosasta koostuvaa raaka-aine, jonka ligniinipitoisuus on alhaisempi kuin lignoselluloosassa, mukaan lukien ravinto- ja rehukasvien tähteet, tärkkelyspitoisuudeltaan alhaiset heinämäiset energiakasvit, teollisuustähteet ja biojätteestä peräisin oleva raaka-aine³
- q) muu lignoselluloosa eli ligniinistä, selluloosasta ja hemiselluloosasta koostuva raaka-aine, kuten metsistä, puumaisista energiakasveista sekä puunjalostusteollisuuden tähteistä ja jätteistä saatava biomassa, lukuun ottamatta sahatukkeja ja vaneritukkeja

2.6 Jakeluelvoitelain liitteen tarkennukset

Liitteen A osan d alakohta ja B osa koskevat teollisuusjätteiden biomassaosuuksia, jotka eivät kelpaa elintarvike- ja rehuketjujen käyttöön. Näiden alakohtien soveltamisessa otetaan huomioon teknistaloudellisia näkökohtia sekä biomassojen elintarvike- ja rehukäyttöä rajoittavat terveysriskit.

Liitteen A osan p alakohta koskee muiden kuin ruokakasvien selluloosaa. Nurmikasveja ei ole mainittu kohdassa, mutta niiden katsotaan kuuluvan kyseisen alakohdan soveltamisalaan.

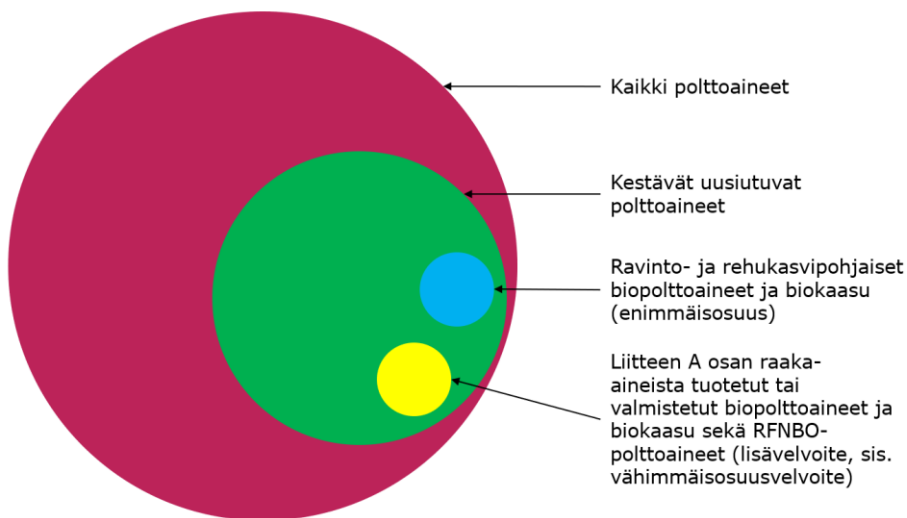
Liitteen B osan b kohdassa viitataan sivutuoteasetuksen 8 artiklassa tarkoitettuun luokkaan 1 ja 9 artiklassa tarkoitettuun luokkaan 2. Sivutuoteasetuksen mukaan eläimistä saatavat sivutuotteet on luokiteltava erityisiin luokkiin niiden ihmisten ja eläinten terveydelle aiheuttaman riskin vakavuuden mukaan. Alakohdan soveltamisalaan luetaan sivutuoteasetuksen luokkien 1 ja 2 mukaiset eläimistä saatavat sivutuotteet, mutta ei sivutuoteasetuksen luokan 3 mukaisia eläimistä saatavia sivutuotteita.

2.7 Tarkennuksia velvoitteiden muodostumiseen ja niiden täyttööseen

Kulutukseen toimitetut kestävästi uusiutuvat polttoaineet eli jakeluelvoitteeseen kuuluvat polttoaineet ovat kaikkien kulutukseen toimitettujen polttoaineiden osajoukko (ks. kuva 1). Lisäksi lisävelvoite sekä ravinto- ja rehukasvipohjaisten biopolttoaineiden, biokaasun ja biopolttoöljyn

³ Alakohtaa tarkennettu kappaleessa 2.6.

enimmäisosuus (jäljempänä tässä kappaleessa "alatavoitteet") ovat kestävien uusiutuvien polttoaineiden osajoukko. Vähimmäisosuusvelvoite ei näy kuvassa 1, sillä se on lisävelvoitteen osajoukko. Mikäli jakelija täyttää alatavoitteita, jakelija täyttää samalla myös joko uusiutuvien polttoaineiden jakeluvuotteita tai biopolttoöljyn jakeluvuotteita (jäljempänä tässä kappaleessa "päätaavoitteet"). Alatavoitteiden velvoiteprosentti kuvaa alatavoitteisiin kuuluvien polttoaineiden energiasisällön ja kokonaisenergisällön suhdetta. Esimerkiksi kahden prosentin lisävelvoite tarkoittaa kahta prosenttia jakelijan kulutukseen toimittamien polttoaineiden kokonaisenergisällöstä.

KUVA 1 POLTTOAINEEN JAKELIJAN KULUTUKSEEN TOIMITTAMAT POLTTOAINEET JA ERI OSAJOUKKOJEN ROOLI JAKELUVUOTTEESSA. KESTÄVÄT UUSIUTUVAT POLTTOAINEET OVAT KAIKKIEN POLTTOAINEIDEN OSAJOUKKO. ALATAVOITTEET OVAT KESTÄVIEN UUSIUTUVIEN POLTTOAINEIDEN OSAJOUKKO. VÄHIMMÄISOSUUSVELVOITE ON LISÄVELVOITTEEN OSAJOUKKO.

Alatavoitteita ei voi erottaa päätaavoitteista. Tämä täytyy huomioida jakelijoiden välisissä sopimuksissa. Mikäli jakelijat ovat sopineet alatavoitteen siirtämisestä (ks. luku 2.14), täytyy jakelijoiden välillä siirtää myös päätaavoitetta. Lisävelvoitteen siirtäminen tapahtuu normaalisti samansuuruisena uusiutuvien polttoaineiden jakeluvuotteiden kanssa. Ravinto- ja rehuksvipohjaisten biopolttoaineiden, biokaasun ja biopolttoöljyn enimmäisosuus (jäljempänä "enimmäisosuus") on rajoite, joten se siirtyy negatiivisena vastaanottajalle. Taulukossa 4 on kuvattu kahden jakelijan välisissä siirroissa tapahtuva tasemuutos pää- ja alatavoitteissa, mikäli tavoitetta siirretään 10 yksikköä jakelijalta toiselle. Taulukossa jakeluvuotteella tarkoitetaan uusiutuvien polttoaineiden jakeluvuotteita, mutta tasemuutokseen biopolttoöljyn jakeluvuotteiden ja enimmäisosuuden kanssa sovelletaan samaa laskentaa.

TAULUKKO 4 TASEMUUTOKSET ERI VELVOITTEITA SIIRRETTÄESSÄ JA VASTAANOTTAESSA 10 YKSIKKÖÄ

Siirrettävä velvoite	Muutos jakeluvolvoitteessa	Muutos lisävelvoitteessa	Muutos enimmäisosuudessa
Jakeluvolvoite	-10	0	0
Lisävelvoite	-10	-10	0
Enimmäisosuus	-10	0	+10

Vastaanotettava velvoite	Muutos jakeluvolvoitteessa	Muutos lisävelvoitteessa	Muutos enimmäisosuudessa
Jakeluvolvoite	+10	0	0
Lisävelvoite	+10	+10	0
Enimmäisosuus	+10	0	-10

2.8 Polttoaineiden energiasisältö

Polttoaineiden energiasisällöllä tarkoitetaan niiden alemmaa lämpöarvoa. Jakeluvolvoitelain 2 §:n 15 kohdassa on määritelty yleisimpien polttoaineiden lämpöarvot (taulukko 5), joita tulee käyttää volvoitteen toteutumista ilmoittaessa. Mikäli kyseisessä kohdassa ei ole listattu ilmoittajan käyttämää uusiutuvaa polttoainetta, tulee ilmoittajan itse selvittää uusiutuvan polttoaineen alempi lämpöarvo sekä standardi, jonka mukaan lämpöarvo on määritelty.

TAULUKKO 5 JAKELUVOLVOITELAISSA MÄÄRITELLYT YLEISIMPIEN POLTTOAINEIDEN LÄMPÖARVOT

Polttoaine	Lämpöarvo, MJ/l	Lämpöarvo, MJ/kg
Moottoribensiini	32	-
Yhteisesti käsitelty biomassasta tai pyrolysoidusta biomassasta peräisin oleva öljy, jota käytetään korvaamaan bensiini	32	-
Dieselöljy	36	-
Yhteisesti käsitelty biomassasta tai pyrolysoidusta biomassasta peräisin oleva öljy, jota käytetään korvaamaan diesel	36	-
Maakaasu ja nesteytetty maakaasu	-	50
Biobensiini	32	-
Bioetanoli	21	-
Biodiesel (FAME)	33	-
Synteettinen biodiesel (BTL) ja vastaava	34	-
Bio-ETBE, josta biopolttto-aineosuudeksi katsotaan 37 prosenttia	27	-
Bio-MTBE, josta biopolttto-aineosuudeksi katsotaan 22 prosenttia	26	-

Bio-TAEE, josta biopoltto-aineosuudeksi katsotaan 29 prosenttia	29	-
Bio-TAME, josta biopoltto-aineosuudeksi katsotaan 18 prosenttia	28	-
Biometanoli	16	-
Biokaasu	-	50
Bionestekaasu	-	46

Selvitys listauksesta puuttuvan uusiutuvan polttoaineen lämpöarvosta ja sen määrittämiseen käytetystä standardista tulee tehdä vapaamuotoiselle liitteelle, joka liitetään varsinaisen jakeluelvoite ilmoituksen mukaan.

2.9 Uusiutuvien komponenttien kohdistaminen

Jakeluelvoitelain 5 §:n mukaan jakelijan on toimitettava kulutukseen uusiutuvia polttoaineita jakeluelvoitelaisissa määritelty prosenttiosuus laskettuna kyseisenä vuonna kulutukseen toimitamiensa moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden energiasisällön kokonaismäärästä. Kulutukseen toimittamisella jakeluelvoitelain 2 §:n 11 kohdan mukaan tarkoitetaan nestemäisten liikennepolttoaineiden valmisteverotuslain (182/2010) 8 §:n 1 kohdassa tarkoitettua kulutukseen luovuttamista ja kaasumaisten liikennepolttoaineiden kulutukseen toimittamista yhden tai useamman tankkauspisteen kautta. Valmisteverotuslain 8 §:n 1 kohdan mukaan kulutukseen luovuttamisella tarkoitetaan valmisteveron alaisten tuotteiden poistumista, sääntöjenvastainen poistaminen mukaan lukien, väliaikaisen verottomuuden järjestelmästä.

Jakeluelvoitteen täytyminen tulee laskea todellisen kulutukseen liikennepolttoaineena toimitetun uusiutuvan polttoaineen määrästä. Lähtökohtana jakeluelvoitelaisissa on kuitenkin se, että jakelija seuraa tämän veloitteen täyttymistä kirjanpidollisesti. Jakeluelvoitelain 8 §:n mukaan jakelijan on pidettävä sellaista kirjanpitoa, josta käy selville kulutukseen toimitetun moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun sekä biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden määrät sekä biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden energiasisällöt ja muut jakeluelvoitelain noudattamisen valvontaa varten tarvittavat tiedot (esim. kestävyystiedot). Kirjanpidosta on myös voitava todentaa mm. polttoaineisiin lisättyjen uusiutuvien komponenttien määrät ja niiden energiasisällöt, jos energiasisältöjä ei ole määritelty lain 2 §:ssä.

2.10 Uusiutuvien polttoainepitoisuuksien varmistaminen

Uusiutuvien polttoaineiden osuus säiliöissä voidaan tarkastella kirjanpidollisesti, jolloin lasketaan kulloinkin lisää toimitetun ainekomponentin muutos koko säiliössä. Polttoainejakelijoiden varastosäiliöissä polttoaineen sisältämä uusiutuvan osuus on kuitenkin syytä tarkastaa myös näyteanalyysillä ainakin 2–3 kertaa vuodessa, jonka jälkeen näytteen perusteella saatuja uusiutuvien osuuksia tulee käyttää säiliön arvoina, kunnes sinne seuraavan kerran lisätään jotakin komponenttia. Näytteen perusteella saadun uusiutuvan osuuden poiketessa oleellisesti laskennallisesta arvosta, tulee jakelijan selvittää, mistä poikkeama johtuu ja vaikuttaako se säiliöstä aiemmin kulutukseen luovutettujen polttoaineiden uusiutuvien osuuksiin. Vuoden kuluessa tapahtuvista korjauksista ei tarvitse erikseen ilmoittaa jakeluelvoite ilmoituksen yhteydessä. Niiden tiedot on kuitenkin syytä tallentaa, jotta ne voidaan tarkastaa tulevilla yritystarkastuksilla.

2.11 Ahvenanmaalla kulutukseen toimitettu polttoaine

Hallituksen esityksessä 231/2006 mainitaan Ahvenanmaan osalta, että Ahvenanmaalla direktiivin täytäntöönpano on maakuntahallituksen toimivallassa. Siten Ahvenanmaalle kulutukseen toimitettuja moottoribensiiniä, dieselöljyä, maakaasua, biopolttoaineita, biokaasua ja muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita ei saa sisällyttää muualla Suomessa kulutukseen toimitetuista polttoaineista tehtävään jakeluelvoiteilmoitukseen. Myöskään Ahvenanmaalle toimitettujen uusiutuvien polttoaineiden ei voida katsoa täyttävän muualla Suomessa syntynyttä uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitetta, riippumatta siitä toimitetaanko polttoaineet Ahvenanmaalle verottomina vai verollisina toimituksina.

2.12 Ahvenanmaan jakeluelvoite

Tasavallan presidentin asetus eräiden uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitetta koskevien hallintotehtävien hoitamisesta Ahvenanmaalla (86/2023, jäljempänä sopimusasetus) tuli voimaan 1.2.2023. Sopimusasetuksessa säädetään eräiden biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain soveltamisesta Ahvenanmaan maakunnassa annetussa maakuntalaissa (Ålands författningssamling 2011:111) säädettyjen ja Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle kuuluvien jakeluelvoitelaisissa tarkoitettujen tehtävien siirtämisestä Energiavirastolle. Sopimusasetuksen tarkoituksena on vähentää uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoiteilmoitukseen liittyvä hallinnollista taakkaa, kun jakelijat raportoivat vain yhdelle viranomaiselle.

Sopimusasetuksen mukaisesti Energiaviraston tehtävänä Ahvenanmaalla on vastaanottaa jakelijan jakeluelvoitelain 7 §:n mukainen jakeluelvoiteilmoitus ja tarkistaa ilmoitettujen tietojen oikeellisuus. Energiavirasto toimittaa jakeluelvoiteilmoitukset tämän jälkeen Ahvenanmaalle. Sopimusasetusta sovellettiin ensimmäisen kerran vuoden 2022 osalta toimitettaviin jakeluelvoiteilmoitukseen. Jakeluelvoitteen valvonta Ahvenanmaan maakunnan osalta säilyy kuitenkin edelleen Ahvenanmaan maakunnan hallituksella. Siten Ahvenanmaan maakunnan osalta maakuntalain jakeluelvoitteista säädetyistä seuraamuksista, kuten esimerkiksi jakeluelvoitteen noudattamatta jättämisestä aiheutuvasta seuraamusmaksusta, päättää myös jatkossa Ahvenanmaan maakunnan hallitus.

Jakelijan on toimitettava jakeluelvoiteilmoitus myös Ahvenanmaan maakunnan osalta viimeistään ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana Energiavirastolle. Ahvenanmaan maakunnassa ja Manner-Suomessa kulutukseen toimitetuista polttoaineista jätetään molemmista erillinen jakeluelvoiteilmoitus Energiavirastolle. Uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoiteilmoitusta on käsitelty tarkemmin tämän ohjeen kappaleessa [4.1](#).

2.13 Vapaaehtoinen jakeluelvoite

2.13.1 Vahvistuspyyntö ja vahvistaminen

Jakelijalla on mahdollisuus vapaaehtoisesti hakeutua jakeluelvoitteen alaisuuteen. Jakeluelvoitelakia sovelletaan siten kaikilta osin myös vapaaehtoisesti jakeluelvoitteen piirissä olevaan nestemäisten polttoaineiden jakelijaan, jonka kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamien moottoribensiinin, dieselöljyn, biopolttoaineiden ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten liikenteen polttoaineiden määrä on vähintään 100 000 litraa mutta enintään miljoona litraa sekä kaasumaisten polttoaineiden jakelijaan, jonka kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamien maakaasun, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien kaasumaisten liikenteen polttoaineiden määrä on vähintään 1 gigawattituntia mutta enintään 9 gigawattituntia.

Mikäli jakelija haluaa hakeutua vapaaehtoisesti jakeluvaihteeseen alaisuuteen ja se toimittaa kalenterivuoden aikana kulutukseen nestemäisiä tai kaasumaisia polttoaineita edellä kuvatus mukaisesti, on jakelijan tehtävä jakeluvaihteeseen alaisuuteen vahvistamista varten pyyntö (*vahvistuspyyntö*) Energiavirastolle. Vahvistuspyyntö on tehtävä viimeistään kolme kuukautta ennen sen kalenterivuoden alkua, jona jakelija haluaisi liittyä jakeluvaihteeseen alaisuuteen. Jakeluvaihteeseen piiriin on mahdollista hakeutua vapaaehtoisesti ensimmäisen kerran kalenterivuoden 2022 osalta. Vahvistuspyyntö on tehtävä tällöin viimeistään 30.9.2021.

Jakeluvaihtelain 3 a §:n mukainen vahvistuspyyntö muodostuu Energiavirastolle toimitettavasta vahvistuspyyntölomakkeesta "Pyyntö jakeluvaihteeseen alaisuuteen vahvistamista varten". Vahvistuspyyntölomake on julkaistu Energiaviraston kotisivuilla.

Vahvistuspyyntölomakkeella "Pyyntö jakeluvaihteeseen alaisuuteen vahvistamista varten" esitetään jakelijan ja vahvistuspyynnön tiedot, tiedot jakelijan liiketoiminnasta, arvio kulutukseen toimitettavien polttoaineiden määrästä, kuvaus siitä miten uusiutuvien polttoaineiden kestävyys osoitetaan, vahvistuspyynnön julkisuutta koskevat tiedot sekä mahdolliset lisätiedot. Vahvistuspyyntölomake tulee palauttaa pdf-tiedostona vahvistuspyyntölomakkeessa olevien täyttöohjeiden mukaisesti täytettynä ja sen tulee olla sellaisen henkilön tai henkilöiden allekirjoittama, joilla on jakelijan nimenkirjoitusoikeus.

Energiavirasto neuvoo tarvittaessa vahvistuspyyntölomakkeen täyttämiseen liittyvissä asioissa. Kysymyksiä voi lähettää osoitteeseen kestavyyskriteerit@energiavirasto.fi.

Täytetty ja allekirjoitettu lomake tulee toimittaa Energiavirastolle viimeistään kolme kuukautta ennen sen kalenterivuoden alkua, jona jakelija haluaisi liittyä jakeluvaihteeseen alaisuuteen. Vahvistuspyyntölomake toimitetaan pdf-tiedostona Energiavirastolle sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@energiavirasto.fi ja kopiona kestavyyskriteerit@energiavirasto.fi. Sähköpostiviestin otsikoksi merkitään "Pyyntö jakeluvaihteeseen alaisuuteen vahvistamista varten".

2.13.2 Vahvistuspäätös ja sen peruutus

Energiavirasto vahvistaa jakelijan sisällyttämisen jakeluvaihteeseen alaisuuteen, jos vahvistuspyynnössä on osoitettu, että jakeluvaihtelaissa säädetty edellytykset täyttyvät ja että vahvistamiselle ei ole jakeluvaihtelaissa säädettyä estettä. Vahvistuspäätös on voimassa toistaiseksi.

Energiavirasto voi peruuttaa vahvistuspäätöksen, jos vahvistuspyynnössä tai sen liitteissä on annettu virheellisiä tai puutteellisia tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet vahvistuspäätökseen tai muutoin siihen liittyvään harkintaan. Lisäksi Energiavirasto voi peruuttaa vahvistuspäätöksen, jos jakelija ei enää täytä jakeluvaihtelain 3 §:n 3 momentissa säädettyjä edellytyksiä. Energiaviraston on päätettävä, että vahvistuspäätös peruutetaan, jos jakelija tekee asiaa koskevan vapaamuotoisen hakemuksen Energiavirastolle sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@energiavirasto.fi ja kopiona kestavyyskriteerit@energiavirasto.fi. Sähköpostiviestin otsikoksi merkitään "Hakemus vahvistuspäätöksen peruuttamiseen". Vapaamuotoisesta hakemuksesta tulee käydä ilmi syy peruuttamiseen ja sen täytyy olla allekirjoitettu toiminnanharjoittajan yhtiöjärjestyksen tai vastaavan mukaisesti. Hakemuksessa tulee siis olla sellaisen henkilön (tai henkilöiden) allekirjoitukset, jolla on toiminnanharjoittajan nimenkirjoitusoikeus. Mikäli allekirjoittaja poikkeaa tästä, tulisi hakemukseen liittää asiakirja, josta käy ilmi allekirjoittajan nimenkirjoitusoikeus. Vahvistuspäätöksen peruuttaminen tulee voimaan aikaisintaan hakemuksen jättämisaikajankohdasta seuraavana kalenterivuonna. Vahvistuspäätöksen peruuttaminen ei siis voi astua voimaan kesken kalenterivuoden. Vahvistuspäätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

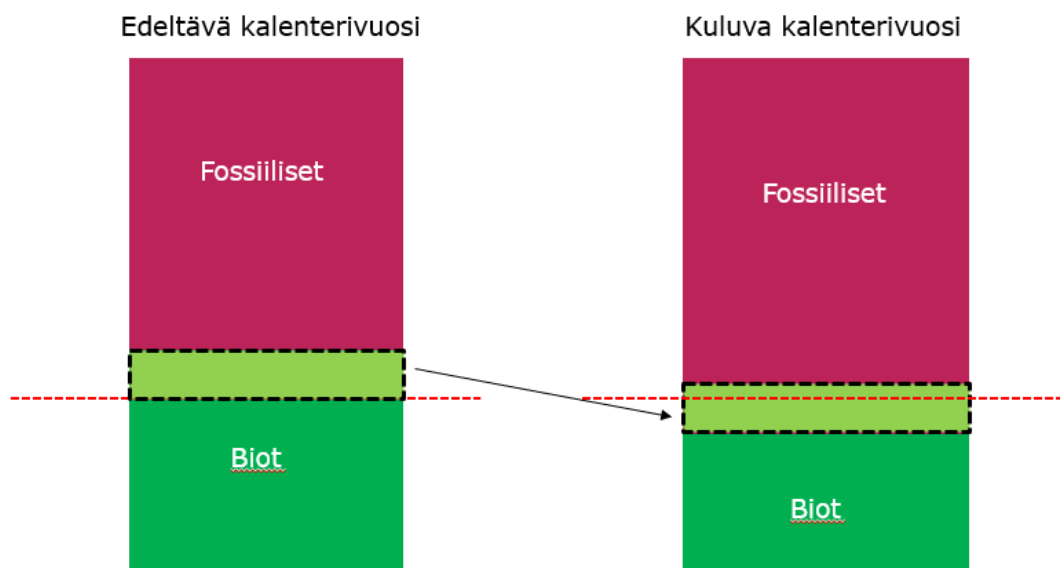
2.14 Uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitteen linjauksia

Verottomat kulutukseen luovutukset

Uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoite ei koske verottomia kulutukseen luovutuksia. Eli mm. aluksille ja diplomaateille kulutukseen verottomasti luovutettavia moottoribensiiniä, dieselöljyä, biopolttoaineita ja muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia nestemäisiä liikenteen polttoaineita ei oteta mukaan uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitteeseen ollenkaan.

Ristiintäyttö ja ylitäyttö

Ylitäytöllä tarkoitetaan jakeluelvoitelain näkökulmasta jakeluelvoitteen ylittävää uusiutuvien polttoaineiden energiasisällön osuutta, jonka jakelija saa ottaa huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluelvoitetta laskettaessa ja biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa biopolttoöljyn jakeluelvoitetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui. Kalenterivuosina 2022 ja 2023 jakelija saa ottaa ylittävän uusiutuvien polttoaineiden energiasisällön osuuden kokonaisuudessaan huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluelvoitetta laskettaessa ja biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa biopolttoöljyn jakeluelvoitetta laskettaessa. Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain näkökulmasta ylitäytöllä puolestaan tarkoitetaan biopolttoöljyn jakeluelvoitteen ylittävää biopolttoöljyn energiasisällön osuutta, jonka jakelija saa ottaa huomioon seuraavan kalenterivuoden biopolttoöljyn jakeluelvoitetta laskettaessa ja jakeluelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden biopolttoöljyn jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui. Ylitäyttöä on havainnollistettu alla esitetyssä kuvassa (Kuva 2) ja jäljempänä kuvatuissa esimerkeissä 1–3. Esimerkkien kaavoissa käytetyt muuttujat on listattu selitteineen taulukkoon 6.

KUVA 2 YLITÄYTÖN SIIRTYMINEN EDELTÄVÄLTÄ KALENTERIVUODELTA

TAULUKKO 6 ESIMERKKIEN KAAVOISSA KÄYTETYT MUUTTUJAT SELITTEINEEN

Merkki	Selite
$E_{uusiuutuvat}$	Oman kyseisenä kalenterivuonna kulutukseen toimitetun kestäväen uusiutuvan polttoaineen energiasisältö
$E_{ylitayttö}$	Oman edeltävältä kalenterivuodelta siirretyn ylitäytön energiasisältö
$E_{vastaanotettu}$	Yhdeltä tai useammalta yritykseltä vastaanotetun velvoitteen täyttämisen energiasisältö
$E_{siirretty}$	Yhdelle tai useammalle yritykselle siirretyn velvoitteen täyttämisen energiasisältö
$E_{fossiiliset}$	Oman kyseisenä kalenterivuonna kulutukseen toimitetun fossiilisen ja ei-kestävän polttoaineen energiasisältö
$E_{velvoite}$	Oman kyseisenä kalenterivuonna kulutukseen toimitettava jakeluelvoiteprosentin mukainen energiasisältö
$E_{ristiintayttö}$	Uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitteesta biopolttoöljyn jakeluelvoitteeseen (tai päinvastoin) siirretty energiasisältö
$E_{tiite A}$	Oman kyseisenä kalenterivuonna kulutukseen toimitetun kehittyneiden uusiutuvien polttoaineen energiasisältö
$E_{tüsävelvoite}$	Oman kyseisenä kalenterivuonna kulutukseen toimitettava kehittyneiden uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoiteprosenttiyksikön mukainen energiasisältö

Esimerkki 1

Uusiutuvien polttoaineiden jakelija toimittaa itse kulutukseen uusiutuvia polttoaineita 14 yksikköä ja fossiilisia polttoaineita 86 yksikköä vuonna 2024. Jakelijan toimittamien polttoaineiden kokonaisenergiasisällöksi katsotaan siis 100 yksikköä. Vuonna 2024 jakeluelvoiteprosentti on 13,5 %, joten jakelijan tulee toimittaa 13,5 yksikköä uusiutuvia polttoaineita. Jakelija on täten jo täyttänyt jakeluelvoiteprosentin mukaisen määrän uusiutuvia polttoaineita. Jakelijalla on edelliseltä vuodelta siirrettyä ylitäyttöä uusiutuvia polttoaineita 3 yksikköä. Jakelijoiden välisiä sopimuksia ei ole tehty. Velvoitetta täyttävien uusiutuvien polttoaineiden kokonaisenergiasisällöksi katsotaan tällöin 17 yksikköä. Tästä 3,5 yksikköä voidaan siirtää vuodelle 2025 ylitäytönä. 3,5 yksikköä muodostaa alle 30 prosenttia vuoden 2024 jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, joten sen voi siirtää täysimääräisenä.

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut jakeluelvoite} - \% &= \frac{E_{uusiuutuvat} + E_{ylitayttö} + E_{vastaanotettu} - E_{siirretty}}{E_{uusiuutuvat} + E_{fossiiliset}} \\ &= \frac{14 + 3 + 0 - 0}{14 + 86} = 17 \% \end{aligned}$$

Toteutunut jakeluelvoiteprosentti on siis 17 %. Tämän lisäksi tarkistetaan ylitäytön määrä:

$$\begin{aligned} \text{Ylitäyttö} &= E_{uusiuutuvat} + E_{ylitayttö} + E_{vastaanotettu} - E_{siirretty} - E_{velvoite} \\ &= 14 + 3 + 0 - 0 - 13,5 = 3,5 \end{aligned}$$

$$\text{Ylitäytön maksimi} = 0,3 * E_{\text{velvoite}} = 0,3 * 13,5 = 4,05$$

Ylitäytön maksimi on suurempi, joten ylitäyttö voidaan siirtää täysimääräisenä (3,5 yksikköä).

Esimerkki 2

Uusiutuvien polttoaineiden jakelija toimittaa itse kulutukseen uusiutuvia polttoaineita 35 yksikköä ja fossiilisia polttoaineita 65 yksikköä vuonna 2024. Jakelijan toimittamien polttoaineiden kokonaisenergiasisällöksi katsotaan siis 100 yksikköä. Vuonna 2024 jakeluelvoiteprosentti on 13,5 %, joten jakelijan tulee toimittaa 13,5 yksikköä uusiutuvia polttoaineita. Jakelija on täten jo täyttänyt jakeluelvoiteprosentin mukaisen määrän uusiutuvia polttoaineita. Jakelijalla on edelliseltä vuodelta siirrettyä ylitäyttöä 4 yksikköä. Jakelijoiden välisiä sopimuksia ei ole tehty. Velvoitetta täyttävien uusiutuvien polttoaineiden kokonaisenergiasisällöksi katsotaan tällöin 39 yksikköä. Ylitäyttöä on kertynyt siis yhteensä 25,5 yksikköä. Tästä 4,05 yksikköä voidaan siirtää vuodelle 2025 ylitäyttönä, sillä seuraavalle kalenterivuodelle siirrettävä määrä voi muodostaa maksimissaan 30 prosenttia vuoden 2024 jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä.

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut jakeluelvoite} - \% &= \frac{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylitäyttö}} + E_{\text{vastaanotettu}} - E_{\text{siirretty}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}} \\ &= \frac{35 + 4 + 0 - 0}{35 + 65} = 39 \% \end{aligned}$$

Toteutunut jakeluelvoiteprosentti on siis 39 %. Tämän lisäksi tarkistetaan ylitäytön määrä:

$$\begin{aligned} \text{Ylitäyttö} &= E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylitäyttö}} + E_{\text{vastaanotettu}} - E_{\text{siirretty}} - E_{\text{velvoite}} \\ &= 35 + 4 + 0 - 0 - 13,5 = 25,5 \end{aligned}$$

$$\text{Ylitäytön maksimi} = 0,3 * E_{\text{velvoite}} = 0,3 * 13,5 = 4,05$$

Ylitäytön maksimi on pienempi, ylitäyttöä ei voida siirtää täysimääräisenä (4,05 yksikköä).

Esimerkki 3 (rajaton ylitäyttö)

Uusiutuvien polttoaineiden jakelija toimittaa itse kulutukseen uusiutuvia polttoaineita 35 yksikköä ja fossiilisia polttoaineita 65 yksikköä vuonna 2023. Jakelijan toimittamien polttoaineiden kokonaisenergiasisällöksi katsotaan siis 100 yksikköä. Vuonna 2023 jakeluelvoiteprosentti on 13,5 %, joten jakelijan tulee toimittaa 13,5 yksikköä uusiutuvia polttoaineita. Jakelija on täten jo täyttänyt jakeluelvoiteprosentin mukaisen määrän uusiutuvia polttoaineita. Jakelijalla on edelliseltä vuodelta siirrettyä ylitäyttöä 10 yksikköä. Jakelijoiden välisiä sopimuksia ei ole tehty. Velvoitetta täyttävien uusiutuvien polttoaineiden kokonaisenergiasisällöksi katsotaan tällöin 45 yksikköä. Ylitäyttöä on kertynyt siis yhteensä 31,5 yksikköä. Ylitäyttö 31,5 yksikköä voidaan siirtää kokonaisuudessaan vuodelle 2024 ylitäyttönä, sillä kalenterivuonna 2023 jakelija saa ottaa ylittävän uusiutuvien polttoaineiden energiasisällön osuuden kokonaisuudessaan huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluelvoitetta laskettaessa.

$$\text{Toteutunut jakeluelvoite} - \% = \frac{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylitäyttö}} + E_{\text{vastaanotettu}} - E_{\text{siirretty}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}}$$

$$= \frac{35 + 10 + 0 - 0}{35 + 65} = 45 \%$$

Toteutunut jakeluelvoiteprosentti on siis 45 %. Tämän lisäksi tarkistetaan ylitäytön määrä:

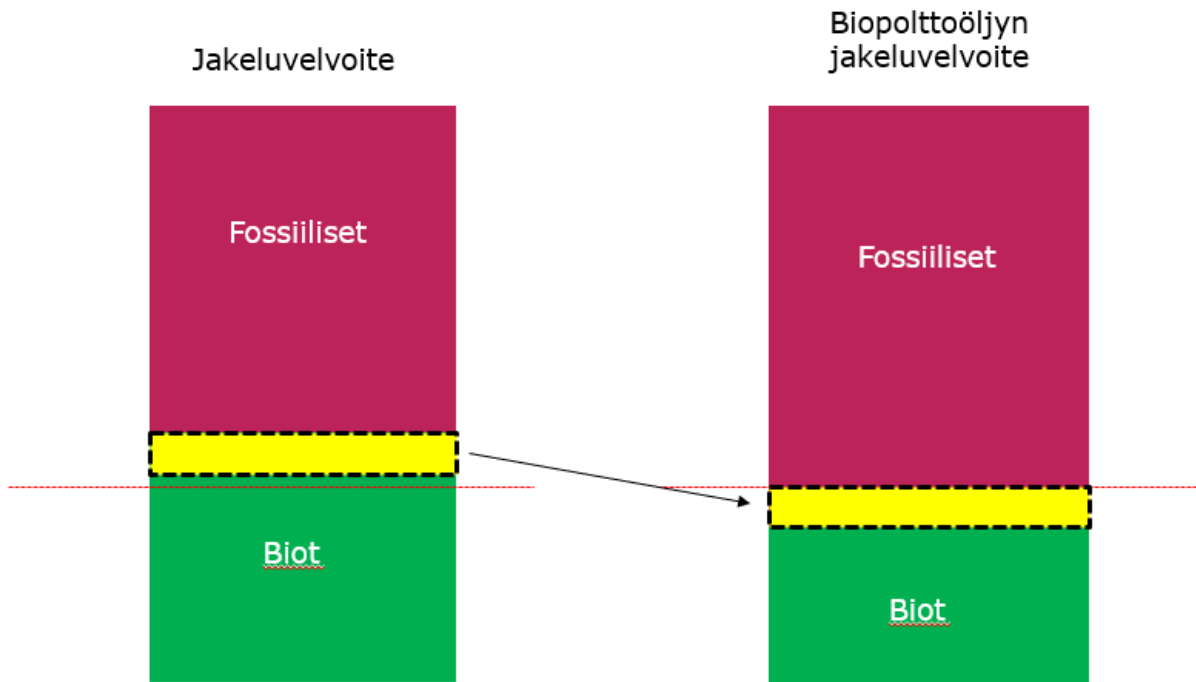
$$\begin{aligned} \text{Ylitäyttö} &= E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylitäyttö}} + E_{\text{vastaanotettu}} - E_{\text{siirretty}} - E_{\text{velvoite}} \\ &= 35 + 10 + 0 - 0 - 13,5 = 31,5 \end{aligned}$$

Ylitäyttö voidaan siirtää täysimääräisenä (31,5 yksikköä).

Ristiintäytöllä tarkoitetaan jakeluelvoitelain näkökulmasta uusiutuvien polttoaineiden ylimenevää energiasisällön osuutta, jonka uusiutuvien polttoaineiden jakelija ottaa huomioon biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa biopolttoöljyn jakeluelvoitetta laskettaessa. Lukuun ottamatta vuosia 2022 ja 2023 siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui, ja siirtyvällä määrällä voidaan täyttää enintään 30 prosenttia biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaisesta jakeluelvoitteesta. Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain näkökulmasta ristiintäytöllä puolestaan tarkoitetaan ylimenevää biopolttoöljyn energiasisällön osuutta, jonka biopolttoöljyn jakelija ottaa huomioon samaa kalenterivuotta koskevaa uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden biopolttoöljyn jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys ta-

pahtui, ja siirtyvällä määrällä voidaan täyttää enintään 30 prosenttia jakeluelvoitelain mukaisesta jakeluelvoitteesta. Ristiintäyttöä on havainnollistettu alla esitettyssä kuvassa (Kuva 3) ja jäljempänä kuvatuissa esimerkeissä 4–6.

KUVA 3 RISTIINTÄYTTÄMINEN UUSIUTUVIEN POLTTOAINEIDEN JAKELUELVOITTEESTA BIOPOLTTOÖLJYN JAKELUELVOITTEeseen

Ristiintäytön ja ylitäytön tulee tapahtua saman 30 prosentin sisällä. Jakeluelvoitelain 5 b §: mukaan jos jakelija on kalenterivuonna toimittanut kulutukseen enemmän uusiutuvia polttoaineita kuin 5 §:n 1 momentissa säädetään, jakelija saa ottaa ylimenevän osuuden huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluelvoitetta laskettaessa ja biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa jakeluelvoitetta laskettaessa. **Lukuun ottamatta vuosia 2022 ja 2023 siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui, ja siirtyvällä määrällä voidaan täyttää enintään 30 prosenttia biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaisesta jakeluelvoitteesta.**

Esimerkki 4

Jakelija toimittaa itse kulutukseen uusiutuvia polttoaineita 21 yksikköä ja fossilisia polttoaineita 79 yksikköä vuonna 2025. Jakelijan toimittamien polttoaineiden kokonaisenergiasällöksi katsotaan siis 100 yksikköä. Vuonna 2025 jakeluelvoiteprosentti on 16,5 %, joten jakelijan tulee toimittaa 16,5 yksikköä uusiutuvia polttoaineita. Jakelijalla ei ole ylitäyttöä edelliseltä vuodelta.

Jakelija myös toimittaa itse kulutukseen biopolttoöljyä 5 yksikköä ja kevyttä polttoöljyä 95 yksikköä vuonna 2025. Jakelijan toimittamien polttoöljyjen kokonaisenergiasisällöksi katsotaan siis 100 yksikköä. Vuonna 2025 biopolttoöljyn jakeluelvoiteprosentti on 7 %, joten jakelijan tulee toimittaa 7 yksikköä biopolttoöljyä. Jakelijalla ei ole ylitäyttöä edelliseltä vuodelta.

Jakelija ristiintäyttää biopolttoöljyn jakeluelvoitetta. Jakelija siirtää toteutuneesta uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitteesta 2 yksikköä biopolttoöljyn jakeluelvoitteeseen. Tällöin uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitteeseen jää 19 yksikköä, josta 2,5 yksikköä voidaan siirtää seuraavalle vuodelle ylitäytönä. Biopolttoöljyn jakeluelvoitteeseen vastaanotetut 2 yksikköä täyttävät velvoitteen 7:ään yksikköön.

Tarkastellaan ensin uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoiteprosentin muodostumista:

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut jakeluelvoite} - \% &= \frac{E_{\text{uusiutuvat}} - E_{\text{ristiintäyttö}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}} \\ &= \frac{21 - 2}{21 + 79} = 19 \% \end{aligned}$$

Toteutunut jakeluelvoiteprosentti on siis 19 %. Tämän lisäksi tarkistetaan ylitäytön ja ristiintäytön yhteenlaskettu määrä:

$$\begin{aligned} \text{Ylitäyttö} &= E_{\text{uusiutuvat}} - E_{\text{velvoite}} \\ &= 21 - 16,5 = 4,5 \end{aligned}$$

$$\text{Maksimi} = 0,3 * E_{\text{velvoite}} = 0,3 * 16,5 = 5,0$$

Ylitäytön ja ristiintäytön yhteenlaskettu maksimi on suurempi, joten ylitäyttö voidaan siirtää täysimääräisenä (2,5 yksikköä). Tarkastellaan seuraavaksi biopolttoöljyn jakeluelvoiteprosentin muodostumista:

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut biopolttoöljyn jakeluelvoite} - \% &= \frac{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ristiintäyttö}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}} \\ &= \frac{5 + 2}{5 + 95} = 7 \% \end{aligned}$$

Toteutunut biopolttoöljyn jakeluelvoiteprosentti on siis 7 %. Velvoite näin ollen täyttyy ja ylitäyttöä ei muodostu.

Biopolttoöljyn jakeluelvoitteen ristiintäyttö %:n laskemisessa jakajana käytetään uusiutuvien polttoaineiden kokonaisvelvoitetta (jakeluelvoite). Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 7 §:n mukaan, jos jakelija on kalenterivuonna toimittanut kulutukseen enemmän biopolttoöljyä kuin 5 §:n 1 momentissa säädetään, jakelija saa ottaa ylimenevän osuuden huomioon seuraavan kalenterivuoden biopolttoöljyn jakeluelvoitetta laskettaessa ja jakeluelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa jakeluelvoitetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden biopolttoöljyn jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui, ja **siirtyvällä määrällä voidaan täyttää enintään 30 prosenttia jakeluelvoitelain mukaisesta jakeluelvoitteesta.** Lisäksi jakeluelvoitelain 5 b §:n mukaan, jos jakelija on kalenterivuonna toimittanut kulutukseen enemmän uusiutuvia polttoaineita kuin 5 §:n 1 momentissa säädetään, jakelija saa ottaa ylimenevän osuuden huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluelvoitetta laskettaessa ja biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa jakeluelvoitetta laskettaessa. **Lukuun**

ottamatta vuosia 2022 ja 2023 siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui, ja siirtyvällä määrällä voidaan täyttää enintään 30 prosenttia biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaisesta jakeluelvoitteesta. Lisäksi jakeluelvoitelain 5 §:n mukaan **jakeluelvoitteella tarkoitetaan uusiutuvien polttoaineiden energiasisällön osuus jakelijan kulutukseen toimittamien moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden energiasisällön kokonaismäärästä.**

Biopolttoöljyn jakeluelvoitetta ei voida ylittää ristiintäytettävällä osuudella ja hyödyntää seuraavana vuonna. Jakeluelvoitelain 5 b §:n mukaan, jos jakelija on kalenterivuonna toimittanut kulutukseen enemmän uusiutuvia polttoaineita kuin 5 §:n 1 momentissa säädetään, jakelija saa ottaa ylimenevän osuuden huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluelvoitetta laskettaessa ja biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukaista **samaa kalenterivuotta koskevaa biopolttoöljyn jakeluelvoitetta laskettaessa.**

Esimerkki 5

Jakelija toimittaa itse kulutukseen uusiutuvia polttoaineita 42 yksikköä ja fossiilisia polttoaineita 58 yksikköä vuonna 2030. Jakelijan toimittamien polttoaineiden kokonaisenergiasisällöksi katsotaan siis 100 yksikköä. Vuonna 2030 jakeluelvoiteprosentti on 34 %, joten jakelijan tulee toimittaa 34 yksikköä uusiutuvia polttoaineita. Jakelijalla on vuodelta 2029 siirrettyä ylitäyttöä 6 yksikköä. Tämän lisäksi hän vastaanottaa toiselta jakelijalta 2 yksikköä velvoitteen täyttöä ja siirtää toiselle jakelijalle 3 yksikön velvoitteen täyttöä. Velvoitetta täyttävien uusiutuvien polttoaineiden kokonaisenergiasisällöksi katsotaan tällöin 47 yksikköä.

Jakelija myös toimittaa itse kulutukseen biopolttoöljyä 7 yksikköä ja kevyttä polttoöljyä 93 yksikköä vuonna 2030. Jakelijan toimittamien polttoöljyjen kokonaisenergiasisällöksi katsotaan siis 100 yksikköä. Vuonna 2030 biopolttoöljyn jakeluelvoiteprosentti on 10 %, joten jakelijan tulee toimittaa 10 yksikköä biopolttoöljyä. Jakelijalla on 1 yksikkö biopolttoöljyn ylitäyttöä edelliseltä vuodelta. Velvoitetta täyttävien biopolttoöljyjen kokonaisenergiasisällöksi katsotaan tällöin 8 yksikköä.

Jakelija ristiintäyttää biopolttoöljyn jakeluelvoitetta. Jakelija siirtää toteutuneesta uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitteesta 2 yksikköä biopolttoöljyn jakeluelvoitteeseen. Tällöin uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitteeseen jää 45 yksikköä. Velvoite ylittyy siis 11 yksiköllä. Tästä kuitenkin vain 8,2 yksikköä voidaan siirtää seuraavalle kalenterivuodelle, sillä ristiintäytön sekä seuraavalle kalenterivuodelle siirrettävä määrä voi muodostaa yhteensä maksimissaan 30 prosenttia vuoden 2030 jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä. Ylimääräistä 2,8 yksikköä ei voi ristiintäyttää biopolttoöljyn jakeluelvoitteeseen ylitäytöksi, sillä ristiintäyttöä voi hyödyntää vain saman kalenterivuoden velvoitteeseen. Biopolttoöljyn jakeluelvoitteeseen vastaanotetut 2 yksikköä täyttävät velvoitteen 10:een yksikköön.

Tarkastellaan ensin uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoiteprosentin muodostumista:

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut jakeluelvoite} - \% &= \frac{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylitäyttö}} + E_{\text{vastaanotettu}} - E_{\text{siirretty}} - E_{\text{ristiintäyttö}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}} \\ &= \frac{42 + 6 + 2 - 3 - 2}{42 + 58} = 45 \% \end{aligned}$$

Toteutunut jakeluvaihteosuus on siis 45 %. Tämän lisäksi tarkistetaan ylitäytön ja ristiintäytön yhteenlaskettu määrä:

$$\begin{aligned} \text{Ylitäyttö} + \text{ristiintäyttö} &= E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylitäyttö}} + E_{\text{vastaanotettu}} - E_{\text{siirretty}} - E_{\text{velvoite}} \\ &= 42 + 6 + 2 - 3 - 34 = 13 \end{aligned}$$

$$\text{Maksimi} = 0,3 * E_{\text{velvoite}} = 0,3 * 34 = \mathbf{10,2}$$

Ylitäytön ja ristiintäytön yhteenlaskettu maksimi on pienempi, joten ylitäyttöä ei voida siirtää täysimääräisenä. Ristiintäytön suuruus on 2 yksikköä, joten uusiutuvien polttoaineiden seuraavalle kalenterivuodelle siirrettävän ylitäytön suuruus on maksimissaan **8,2 yksikköä**. Tarkastellaan seuraavaksi biopolttoöljyn jakeluvaihteosuuden muodostumista:

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut biopolttoöljyn jakeluvaihteosuus} - \% &= \frac{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylitäyttö}} + E_{\text{ristiintäyttö}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}} \\ &= \frac{7 + 1 + 2}{7 + 93} = 10 \% \end{aligned}$$

Toteutunut biopolttoöljyn jakeluvaihteosuus on siis 10 %. Velvoite näin ollen täyttyy ja ylitäyttöä ei muodostu.

Esimerkki 6 (rajaton ylitäyttö)

Jakelija toimittaa itse kulutukseen uusiutuvia polttoaineita 42 yksikköä ja fossiilisia polttoaineita 58 yksikköä vuonna 2023. Jakelijan toimittamien polttoaineiden kokonaisenergisällöksi katsotaan siis 100 yksikköä. Vuonna 2023 jakeluvaihteosuus on 13,5 %, joten jakelijan tulee toimittaa 13,5 yksikköä uusiutuvia polttoaineita. Jakelijalla on vuodelta 2022 siirrettyä ylitäyttöä 6 yksikköä. Tämän lisäksi hän vastaanottaa toiselta jakelijalta 2 yksikköä velvoitteen täyttämiseksi ja siirtää toiselle jakelijalle 3 yksikön velvoitteen täyttämiseksi. Velvoitetta täyttävien uusiutuvien polttoaineiden kokonaisenergisällöksi katsotaan tällöin 47 yksikköä.

Jakelija myös toimittaa itse kulutukseen biopolttoöljyä 3 yksikköä ja kevyttä polttoöljyä 97 yksikköä vuonna 2023. Jakelijan toimittamien polttoöljyjen kokonaisenergisällöksi katsotaan siis 100 yksikköä. Vuonna 2023 biopolttoöljyn jakeluvaihteosuus on 5 %, joten jakelijan tulee toimittaa 5 yksikköä biopolttoöljyä. Jakelijalla on 1 yksikkö biopolttoöljyn ylitäyttöä edelliseltä vuodelta. Velvoitetta täyttävien biopolttoöljyjen kokonaisenergisällöksi katsotaan tällöin 4 yksikköä.

Jakelija ristiintäyttää biopolttoöljyn jakeluvaihteusta. Jakelija siirtää toteutuneesta uusiutuvien polttoaineiden jakeluvaihteuksesta 1:n yksikön biopolttoöljyn jakeluvaihteeseen. Tällöin uusiutuvien polttoaineiden jakeluvaihteeseen jää 46 yksikköä. Velvoite ylittyy siis 32,5 yksiköllä. Ylitäyttö 32,5 yksikköä voidaan siirtää kokonaisuudessaan vuodelle 2024 ylitäyttönä, sillä kalenterivuonna 2023 jakelija saa ottaa ylittävän uusiutuvien polttoaineiden energisällön osuuden kokonaisuudessaan huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluvaihteusta laskettaessa. Biopolttoöljyn jakeluvaihteeseen vastaanotettu 1 yksikkö täyttää velvoitteen 5:een yksikköön.

Tarkastellaan ensin uusiutuvien polttoaineiden jakeluvaihteosuuden muodostumista:

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut jakeluelvoite} - \% &= \frac{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylit\u00e4ytt\u00f6}} + E_{\text{vastaanotettu}} - E_{\text{siirretty}} - E_{\text{ristiint\u00e4ytt\u00f6}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}} \\ &= \frac{42 + 6 + 2 - 3 - 1}{42 + 58} = 46 \% \end{aligned}$$

Toteutunut jakeluelvoiteprosentti on siis 46 %. T\u00e4m\u00e4n lis\u00e4ksi tarkistetaan ylit\u00e4yt\u00f6n ja ristiint\u00e4yt\u00f6n yhteenlaskettu m\u00e4\u00e4r\u00e4:

$$\begin{aligned} \text{Ylit\u00e4ytt\u00f6} + \text{ristiint\u00e4ytt\u00f6} &= E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylit\u00e4ytt\u00f6}} + E_{\text{vastaanotettu}} - E_{\text{siirretty}} - E_{\text{velvoite}} \\ &= 42 + 6 + 2 - 3 - 13,5 = 33,5 \end{aligned}$$

Ylit\u00e4ytt\u00f6 voidaan siirt\u00e4\u00e4 t\u00e4ysim\u00e4\u00e4r\u00e4isen\u00e4. Ristiint\u00e4yt\u00f6n suuruus on 1 yksikk\u00f6, joten uusiutuvien polttoaineiden seuraavalle kalenterivuodelle siirrett\u00e4v\u00e4n ylit\u00e4yt\u00f6n suuruus on **32,5 yksikk\u00f6\u00e4**. Tarkastellaan seuraavaksi biopoltt\u00f6ljyn jakeluelvoiteprosentin muodostumista:

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut biopoltt\u00f6ljyn jakeluelvoite} - \% &= \frac{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylit\u00e4ytt\u00f6}} + E_{\text{ristiint\u00e4ytt\u00f6}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}} \\ &= \frac{3 + 1 + 1}{3 + 97} = 5 \% \end{aligned}$$

Toteutunut biopoltt\u00f6ljyn jakeluelvoiteprosentti on siis 5 %. Velvoite n\u00e4in ollen t\u00e4yttyy ja ylit\u00e4ytt\u00f6\u00e4 ei muodostu.

Jakeluelvoitteen ja lis\u00e4velvoitteen 30 % raja

Lukuun ottamatta vuosia 2022 ja 2023 jakeluelvoitetta sek\u00e4 lis\u00e4velvoitetta voi siirt\u00e4\u00e4 seuraavalle kalenterivuodelle maksimissaan 30 prosenttia sen kalenterivuoden lis\u00e4velvoitetta vastaavasta energiam\u00e4\u00e4r\u00e4st\u00e4, jolloin ylitys tapahtui. Vaikka lis\u00e4velvoitteella on oma 30 prosentin raja, kuuluvat lis\u00e4velvoitteen mukaiset polttoaineet jakeluelvoitteeseen. Lis\u00e4velvoite on jakeluelvoitteen osajoukko eli lis\u00e4velvoitteen t\u00e4ytt\u00e4minen ja ylitt\u00e4minen t\u00e4ytt\u00e4v\u00e4t my\u00f6s jakeluelvoitetta.

Esimerkki 7

Jakelija toimittaa itse kulutukseen uusiutuvia polttoaineita 18 yksikk\u00f6\u00e4 ja fossiilisia polttoaineita 82 yksikk\u00f6\u00e4. Jakelijan toimittamien polttoaineiden kokonaisenergis\u00e4is\u00e4ll\u00f6ksi katsotaan siis 100 yksikk\u00f6\u00e4. Vuonna 2025 jakeluelvoiteprosentti on 16,5 %, joten jakelijan tulee toimittaa 16,5 yksikk\u00f6\u00e4 uusiutuvia polttoaineita. Jakelija on t\u00e4ten jo t\u00e4ytt\u00e4nyt jakeluelvoiteprosentin mukaisen m\u00e4\u00e4r\u00e4n uusiutuvia polttoaineita.

Jakelijalla on vuodelta 2024 siirretty\u00e4 ylit\u00e4ytt\u00f6\u00e4 5 yksikk\u00f6\u00e4. Jakelijoiden v\u00e4lisi\u00e4 sopimuksia ei ole tehty. Velvoitetta t\u00e4ytt\u00e4vien uusiutuvien polttoaineiden kokonaisenergis\u00e4is\u00e4ll\u00f6ksi katsotaan t\u00e4l\u00f6in 23 yksikk\u00f6\u00e4. Ylit\u00e4ytt\u00f6\u00e4 kertyi siis yhteens\u00e4 6,5 yksikk\u00f6\u00e4. T\u00e4st\u00e4 5,0 yksikk\u00f6\u00e4 voidaan siirt\u00e4\u00e4 vuodelle 2026 ylit\u00e4yt\u00f6n\u00e4, sill\u00e4 seuraavalle kalenterivuodelle siirrett\u00e4v\u00e4 m\u00e4\u00e4r\u00e4 voi olla maksimissaan 30 prosenttia vuoden 2025 jakeluelvoitetta vastaavasta energiam\u00e4\u00e4r\u00e4st\u00e4.

Lisäksi jakelijan tulee täyttää lisävelvoitetta 3 %-yksikköä eli 3 yksikköä vuonna 2025. Jakelijan itse toimittamistaan uusiutuvista polttoaineistaan (yhteensä 18 yksikköä) 6 yksikköä täyttää lisävelvoitetta (12 yksikköä pelkästään jakeluvolvoitetta ja 6 yksikköä jakeluvolvoitetta sekä lisävelvoitetta). Lisävelvoitteen ylitäyttöä kertyi siis 3 yksikköä. Tästä 0,9 yksikköä voidaan siirtää vuodelle 2026 ylitäyttönä, sillä seuraavalle kalenterivuodelle siirrettävä määrä voi olla maksimissaan 30 prosenttia vuoden 2025 lisävelvoitetta vastaavasta energiamäärästä.

Tarkastellaan ensin jakeluvolvoiteprosentin muodostuminen:

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut jakeluvolvoite} - \% &= \frac{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylitäyttö}} + E_{\text{vastaanotettu}} - E_{\text{siirretty}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}} \\ &= \frac{18 + 5 + 0 - 0}{18 + 82} = 23 \% \end{aligned}$$

Toteutunut jakeluvolvoiteprosentti on siis 23 %. Tämän lisäksi tarkistetaan ylitäytön määrä:

$$\begin{aligned} \text{Ylitäyttö} &= E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{ylitäyttö}} + E_{\text{vastaanotettu}} - E_{\text{siirretty}} - E_{\text{volvoite}} \\ &= 18 + 5 + 0 - 0 - 16,5 = 6,5 \end{aligned}$$

$$\text{Ylitäytön maksimi} = 0,3 * E_{\text{volvoite}} = 0,3 * 16,5 = 5,0$$

Ylitäytön maksimi on pienempi, ylitäyttöä ei voida siirtää täysimääräisenä (5,0 yksikköä).

Tarkastellaan seuraavaksi lisävelvoitteen täytyminen:

$$\begin{aligned} \text{Toteutunut lisävelvoite} \% - \text{yksikkö} &= \frac{E_{\text{liite A}}}{E_{\text{uusiutuvat}} + E_{\text{fossiiliset}}} \\ &= \frac{6}{18 + 82} = 6 \% \end{aligned}$$

Toteutunut lisävelvoite on siis 6 %. Tämän lisäksi tarkistetaan lisävelvoitteen ylitäytön määrä:

$$\begin{aligned} \text{Ylitäyttö} &= E_{\text{liite A}} - E_{\text{lisävelvoite}} \\ &= 6 - 3 = 3 \end{aligned}$$

$$\text{Lisävelvoitteen ylitäytön maksimi} = 0,3 * E_{\text{lisävelvoite}} = 0,3 * 3 = 0,9$$

Lisävelvoitteen ylitäytön maksimi on pienempi, ylitäyttöä ei voida siirtää täysimääräisenä (0,9 yksikköä).

Ainetaseen täsmäys

Jakeluvolvoitteen täyttymistä seurataan vuositasolla. Mikäli jakelijan käyttämä toimintamalli ainetaseen täsmäyksessä ei aiheuta vuositasolla ongelmia jakeluvolvoitelaisissa jakelijalle säädettyjen velvollisuuksien täyttämiseen eikä jakeluvolvoitteen valvontaan (esim. fyysisen yhteyden jäljitys mahdollistuu kirjanpidon kautta tarkastuksella jälkikäteen), voi jakelija toimia käyttämänsä toimintamallin mukaisesti.

2.15 Jakelijoiden väliset sopimukset

Jakeluelvoitteensa, lisävelvoitteensa tai vähimmäisosuusvelvoitteensa täyttämiseksi uusiutuvien polttoaineiden jakelija voi sopia velvoitteensa siirtämisestä osittain tai kokonaan toiselle jakelijalle (huomioi luku 2.7). Jakelija voi myös sopia jakeluelvoitelain 5 §:n 7 ja 8 momentissa säädettyjen raaka-ainerajoitusosuuksien siirtämisestä osittain tai kokonaan toisen jakelijan hyödynnettäväksi. Jos sopimus riitautetaan tai jakeluelvoitetta ei muusta sopimussuhteeseen liittyvästä syystä ole täytetty, kukin jakelija vastaa jakeluelvoitteensa täyttämistä ja tämän lain mukaisista seuraamuksista. Sopimuksesta on toimitettava jäljennös Energiavirastolle jakeluelvoitelain 7 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä.

3 Biopolttoöljyn jakeluelvoite

3.1 Yleistä biopolttoöljyn jakeluelvoitteesta

Biopolttoöljyn jakeluelvoitelailta edistetään biopolttoöljyn käyttöä kevyen polttoöljyn korvaamiseksi lämmityksessä, työkoneissa ja kiinteästi asennetuissa moottoreissa. Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 5 §:n mukaan jakelija, joka toimittaa kulutukseen kalenterivuoden aikana vähintään miljoona litraa kevyttä polttoöljyä, on velvollinen toimittamaan biopolttoöljyä kulutukseen tietyn osuuden kulutukseen toimittamansa kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn energiasisällön kokonaismäärästä.

Biopolttoöljyn jakeluelvoitelaisissa edellytetään, että biopolttoöljyjen, joilla jakelija täyttää jakeluelvoitettaan, tulee täyttää kestävyyskriteerit kestävyyslain mukaisesti. Jakelijalla tulee olla joko Energiaviraston hyväksymä kansallinen kestävyysjärjestelmä tai Euroopan komission hyväksymä vapaaehtoinen järjestelmä, jolla biopolttoöljyjen kestävyys osoitetaan. Suomen kansallisen kestävyysjärjestelmän tai Euroopan komission hyväksymän vapaaehtoisen järjestelmän nojalla myönnettyjä kestävyystodistuksia voi käyttää osana kestävyysjärjestelmää. Kestävyystodistuksen sisältövaatimukset on kuvattu kestävyysasetuksen (Valtioneuvoston asetus biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista, 6/2021) 4 §:ssä.

Biopolttoöljyn energiasisällön osuus jakelijan kulutukseen toimittamien kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn energiasisällön kokonaismäärästä eli biopolttoöljyn jakeluelvoite on esitetty taulukossa 7.

TAULUKKO 7 BIOPOLTTOÖLJYN JAKELUELVOITE

Vuosi	Jakeluelvoite, %
2021	3,0
2022	4,0
2023	5,0
2024	6,0
2025	7,0
2026	8,0
2027	9,0
2028 ja sen jälkeen	10,0

Ravinto- ja rehuksveista tuotettujen biopolttoöljyjen osuus saa olla enintään Energiaviraston jakeluelvoitelain nojalla vahvistaman enimmäisosuuden verran biopolttoöljyn jakeluelvoitteesta (huomioi luku 2.7). Jos biopolttoöljyn jakelijalla on jakeluelvoite myös jakeluelvoitelain nojalla, enimmäisosuus saa kuitenkin olla yhteensä enintään Energiaviraston vahvistaman enimmäisosuuden verran jakeluelvoitelain 5 §:n 1 momentissa tarkoitettusta energiasisällön kokonaismäärästä. Energiavirasto vahvisti 30.6.2021 antamallaan [päätöksellä \(Dnro 2140/750/2021\)](#) ravinto- ja rehuksveista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun enimmäisosuuden (nk. crop cap -osuus) määräksi 2,6 prosenttiyksikköä.

Sellaisten ravinto- ja rehuksveista tuotettujen bionesteiden, joihin liittyy suuria epäsuoran maankäytön muutoksen riskejä, osuus jakeluelvoitteesta ei saa ylittää tällaisten polttoaineiden osuutta vuonna 2019 kulutetun biopolttoöljyn energiasisällön kokonaismäärästä. Komissio on määritellyt ainoastaan palmuöljyn korkean ILUC riskin raaka-aineeksi tällä hetkellä. Rajoitusta ei kuitenkaan sovelleta, jos kyseinen bioneste-erä on sertifioitu sellaisena bionesteenä, josta todennäköisesti ei aiheudu epäsuoria maankäytön muutoksia. Jakelija voisi käyttää komission RED II:n 30 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan mukaisesti hyväksymiä vapaaehtoisia järjestelmiä vähäisen ILUC-riskin bionesteiden sertifiointiin.

Biopolttoöljyn jakeluelvoitteen ilmoittamista on käsitelty tarkemmin kappaleessa [4.2](#).

Biopolttoöljyn jakeluelvoitteen laiminlyönnistä seuraa lain mukaan seuraamusmaksu, jonka suuruus määräytyy laiminlyönnin suuruuden mukaan⁴.

3.2 Polttoaineiden energiasisältö

Polttoaineiden energiasisällöllä tarkoitetaan niiden alemmaa lämpöarvoa. Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 2 §:n 5 kohdassa on määritelty kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyjen lämpöarvot (taulukko 8), joita tulee käyttää veloitteen toteutumista ilmoitettaessa. Mikäli kyseisessä kohdassa ei ole listattu biopolttoöljyn jakelijan käyttämää biopolttoöljyä, tulee biopolttoöljyn jakelijan itse selvittää polttoaineen alempi lämpöarvo sekä standardi, jonka mukaan lämpöarvo on määritelty. Selvitys listauksesta puuttuvan biopolttoöljyn lämpöarvosta ja käytetystä standardista tulee tehdä vapaamuotoiselle liitteelle, joka liitetään biopolttoöljyn jakeluelvoiteilmoituksen mukaan.

TAULUKKO 8 BIOPOLTTÖÖLJYN JAKELUELVOITELAISSA MÄÄRITELLYT POLTTOAINEIDEN LÄMPÖARVOT

Polttoaine	Lämpöarvo, MJ/l
Kevyt polttoöljy	36
Biopolttoöljy (FAME)	33
Synteettinen biodiesel (BTL) ja vastaava	34

3.3 Uusiutuvien komponenttien kohdistaminen

Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 5 §:n mukaan biopolttoöljyn jakelijan on toimitettava kulutukseen biopolttoöljyä biopolttoöljyn jakeluelvoitelaisissa määritelty prosenttiosuus laskettuna kyseisenä vuonna kulutukseen toimittamiensa kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn energiasisällön

⁴ Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 13 §:n mukaan seuraamusmaksu on 0,04 €/MJ.

kokonaismäärästä. Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 2 §:n 4 kohdan mukaan kulutukseen toimitamisella tarkoitetaan kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn toimittamista kulutukseen valmisteverotuslaissa (182/2010) tarkoitettusta väliaikaisen verottomuuden järjestelmästä. Kulutukseen toimittamisella ei kuitenkaan tarkoiteta biopolttoöljyn jakelijan omassa toiminnassaan käyttämää kevyttä polttoöljyä ja biopolttoöljyä.

Biopolttoöljyn jakeluelvoitteen täyttyminen tulee laskea todellisesta kulutukseen toimitetun biopolttoöljyn määrästä. Lähtökohtana laissa on kuitenkin se, että polttoaineen jakelija seuraa tämän velvoitteen täyttymistä kirjanpidollisesti. Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 10 §:n mukaan biopolttoöljyn jakelijan on pidettävä sellaista kirjanpitoa, josta käy selville kulutukseen toimitetun kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn määrät sekä biopolttoöljyn energiasisältö ja muut biopolttoöljyn jakeluelvoitelain valvontaa varten tarvittavat tiedot (esim. kestävyystiedot). Kirjanpidosta on myös voitava todentaa mm. polttoaineisiin lisättyjen uusiutuvien komponenttien määrät ja niiden energiasisällöt, jos energiasisältöjä ei ole määritelty biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 2 §:ssä.

3.4 Ahvenanmaalla kulutukseen toimitettu polttoaine

Hallituksen esityksessä 231/2006 mainitaan Ahvenanmaan osalta, että Ahvenanmaalla direktiivin täytäntöönpano on maakuntahallituksen toimivallassa. Siten Ahvenanmaalle kulutukseen toimitettuja kevyttä polttoöljyä ja biopolttoöljyä ei saa sisällyttää muualla Suomessa kulutukseen toimitetuista polttoaineista tehtävään biopolttoöljyn jakeluelvoiteilmoitukseen. Myöskään Ahvenanmaalle toimitettujen biopolttoöljyjen ei voida katsoa täyttävän muualla Suomessa syntyneitä biopolttoöljyn jakeluelvoitetta, riippumatta siitä toimitetaanko polttoaineet Ahvenanmaalle verottomina vai verollisina toimituksina. Ahvenanmaalla ei ole biopolttoöljyn jakeluelvoitetta.

3.5 Biopolttoöljyn jakeluelvoitteen linjauksia

Verottomat kulutukseen luovutukset

Biopolttoöljyn jakeluelvoite ei koske verottomia kulutukseen luovutuksia. Eli mm. aluksille ja diplomaateille kulutukseen verottomasti luovutettavia kevyttä polttoöljyä ja biopolttoöljyä ei oteta mukaan biopolttoöljyn jakeluelvoitteeseen ollenkaan.

Vertailuarvo

Työkonekäyttöön menneelle biopolttoöljylle ei ole määritelty omaa vertailuarvoa RED II:ssä, mutta sille voidaan soveltaa samaa biopolttoaineen fossiilista vertailuarvoa kuin lämmityskäyttöön menneelle biopolttoöljylle, 80 gCO₂ekv/MJ.

Mikäli biopolttoöljyn jakelijalla ei ole tarkkaa tietoa biopolttoöljyn loppukäytöstä, voi kaikelle biopolttoöljylle käyttää edellä mainittua RED II:n fossiilista vertailuarvoa 80 gCO₂ekv/MJ.

Ks. myös uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitteen linjaukset kappaleessa [2.14](#).

Käyttö päästökauppalaitoksessa

Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on edistää biopolttoöljyn käyttöä kevyen polttoöljyn korvaamiseksi lämmityksessä, työkoneissa ja kiinteästi asennetuissa moottoreissa. Kyseisen lain mukaan biopolttoöljyllä tarkoitetaan nestemäisten polttoaineiden

valmisteverosta annetun lain (1472/1994) 2 §:n 19 kohdassa tarkoitettua biopolttoöljyä eli lämmityksessä sekä kiinteästi asennetuissa dieselmootoreissa ja dieselmotorilla varustetuissa työkoneissa käytettäväksi soveltuvaa polttoainetta, joka on valmistettu biomassasta.

Biopolttoöljyn jakeluelvoitelaisissa ei ole avattu tarkemmin mitä lämmityskäytöllä tarkalleen ottaen tarkoitetaan. Lämmityskäyttöä tulee kuitenkin tarkastella lain tarkoituksen ja tavoitteiden näkökulmasta. Lain tavoitteeksi on HE:ssä (199/2018) kirjattu seuraavaa: Esityksen keskeisenä tavoitteena on varmistaa, että Suomi täyttää osaltaan taakanjakoasetuksen mukaisen päästöjen vähentämisvelvoitteen kaudella 2021-2030. Esityksellä pannaan toimeen hallitusohjelman, energia- ja ilmastostrategian sekä Kaisun tavoitteita, jotka liittyvät taakanjakosektorin päästövähenemävelvoitteisiin.

Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain tarkoittaman lämmityskäytön toisin sanoen pitäisi kattaa taakanjakoasetuksen mukaiset lämmityksen kohteet. Taakanjakosektoriin kuuluu: liikenne, alueidenkäyttö ja yhdyskuntarakenne, maatalous, rakennusten erillislämmitys, jätehuolto, F-kaasut ja työkoneet. Rakennusten erillislämmitys kattaa asuinrakennusten, liike- ja julkisten rakennusten, vapaa-ajan asuntojen, maatalouden rakennusten ja kuivureiden lämmityksen. Rakennusten lämmityksen päästöt jakautuvat päästökauppa- ja taakanjakosektorille. Päästökauppa- ja taakanjakosektorille lasketaan sähkön- ja kaukolämmöntuotannon päästöt. Taakanjakosektori puolestaan kattaa kiinteistökohtainen lämmitys ja pienten lämpölaitosten päästöt.

Energiaviraston tulkinta asiasta on, että biopolttoöljyn jakeluelvoitetta ei voi täyttää päästökauppalaitoksella poltettavalla polttoaineella. Toisin sanoen samaa polttoainetta ei siis voi hyödyntää sekä päästökaupassa nollapäästöisenä että taakanjakosektorin tavoitteissa/velvoitteissa.

3.6 Jakelijoiden väliset sopimukset

Biopolttoöljyn jakeluelvoitteen siirtämiseen osittain tai kokonaan toiselle jakelijalle sovelletaan, mitä jakeluelvoitelain 6 §:ssä säädetään uusiutuvien polttoaineiden jakelijoiden välisestä sopimuksesta (huomioi luku 2.7). Uusiutuvien polttoaineiden jakelijoiden välisiä sopimuksia on käsitelty tarkemmin kappaleessa [2.15](#).

4 Jakeluelvoiteilmoitusten laatiminen

4.1 Uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoiteilmoitus

Jakelijan on vuosittain ilmoitettava edellisen kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamansa moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden määrä tuotteittain. Jakelijan, joka jakeluelvoitelain 6 §:ssä tarkoitetun sopimuksen perusteella toimittaa kulutukseen uusiutuvia polttoaineita, on jakeluelvoiteilmoituksessaan eriteltävä sopimuksen mukaisesti niiden määrät.

Uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoiteilmoituksessa tulee olla seuraavat tiedot kalenterivuoden aikana kulutukseen toimitetuista polttoaineista:

- määrät (MJ)
- tiedot uusiutuvien polttoaineiden osalta niiden kestävyyskriteereiden mukaisuudesta
- tiedot uusiutuvien polttoaineiden osuuksista

Uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoiteilmoitus laaditaan Energiaviraston ilmoituslomakkeelle ja tietotaulukolle, jotka ohjaavat jakelijaa raportoimaan tiedot lainsäädännön vaatimassa muodossa. Jakeluelvoiteilmoitus laaditaan jakeluelvoitelakia ja tätä ohjetta noudattaen. Energiaviraston ilmoituslomakkeen ja tietotaulukon käyttäminen sekä ilmoituksen laatiminen jakeluelvoitelakia ja tätä ohjetta noudattaen on edellytys sille, että jakelijan voidaan katsoa täyttäneen jakeluelvoitelain 7 §:n mukaisen ilmoitusvelvollisuutensa.

Jokaisen jakeluelvoitelain soveltamisalaan kuuluvan jakelijan tulee toimittaa kalenterivuositain mainitun lain mukainen ilmoitus viimeistään ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana Energiavirastolle. Jakelijat eivät voi toimittaa mainitun lain mukaista ilmoitusta yhdessä, vaikka jakeluelvoitelaisissa säädettyjen velvoitteiden täyttämiseksi jakelija voi sopia yhdessä toisen jakelijan kanssa. Uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoiteilmoituslomakkeilla raportoidaan samalla kestävyyslain mukaisesti toiminnanharjoittajan kaikkien kulutukseen toimitettujen biopolttoaine- ja bioneste-erien kestävyys ja tarvittaessa myös lain eräiden polttoaineiden elinkaarenaikaisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä (170/2018, ”liikennepolttoaineiden päästöjen vähentämistä koskeva laki”) mukaiset kalenterivuositain kulutukseen luovutetut polttoaineiden tiedot.

Jakeluelvoitelain 7 §:n mukaan jakelijan on viipymättä kirjattava komission tietokantaan tiedot uusiutuvien polttoaineiden liiketoimista ja polttoaineiden kestävyysominaisuuksista. Tätä veloitetta sovelletaan vasta kyseisen tietokannan käyttöönnotosta.

Jakeluelvoitelain 7 §:n mukainen ilmoitus muodostuu Energiavirastolle toimitettavasta ilmoituslomakkeesta ”Uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoiteilmoitus” ja tietotaulukosta. Ilmoituslomake ja tietotaulukko on julkaistu Energiaviraston kotisivuilla.

Ilmoituslomakkeella ”Uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoiteilmoitus” esitetään jakelijan tiedot, jakelijan yhteyshenkilö, tiedot kulutukseen toimitettujen moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden määrästä tuotteittain, tiedot uusiutuvien polttoaineiden osalta niiden kestävyyskriteereiden mukaisuudesta ja tiedot uusiutuvien polttoaineiden osuuksista. Ilmoituslomake tulee palauttaa ilmoituslomakkeessa olevien täyttöohjeiden mukaisesti täytettynä ja sen tulee olla sellaisen henkilön tai henkilöiden allekirjoittama, joilla on jakelijan nimenkirjoitusoikeus.

Tietotaulukko on Excel-tilukko, johon täytetään yksityiskohtaiset tiedot kulutukseen toimitettujen moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden määrästä tuotteittain, tiedot uusiutuvien polttoaineiden osalta niiden kestävyyskriteereiden mukaisuudesta ja tiedot uusiutuvien polttoaineiden osuuksista. Tietotaulukko tulee palauttaa Excel-tiedostona luvun 4.3 ohjeiden mukaisesti täytettynä. Koska jakeluelvoite on laajentunut muuta kuin biologista alkuperää oleviin uusiutuviin polttoaineisiin vasta 1.1.2023 alkaen eikä kyseisiä polttoaineita ole toimitettu kulutukseen vielä vuosien 2023 ja 2024 aikana, ei kyseisten polttoaineiden raportointia ole huomioitu vielä tietotaulukossa. Energiavirasto päivittää raportointipohjia myöhemmin kyseisten polttoaineiden osalta.

Energiavirasto neuvoo tarvittaessa ilmoituslomakkeen ja tietotaulukon täyttämiseen liittyvissä asioissa. Kysymyksiä voi lähettää osoitteeseen kestavyyskriteerit@energiavirasto.fi.

Edellistä kalenterivuotta koskeva täytetty ja allekirjoitettu ilmoituslomake sekä täytetty tietotaulukko tulee toimittaa ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana

Energiavirastolle sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@energiavirasto.fi ja kopiona kestavyyskriteerit@energiavirasto.fi. Sähköpostiviestin otsikoksi merkitään "Uusiutuvien polttoaineiden jakeluvaihteilmoitus".

4.2 Biopolttoöljyn jakeluvaihteilmoitus

Jakelijan on vuosittain ilmoitettava Energiavirastolle edellisen kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamansa kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn määrä tuotteittain. Biopolttoöljyn jakeluvaihteilmoituksessa tulee olla seuraavat tiedot kalenterivuoden aikana kulutukseen toimitetuista polttoaineista:

- määrät (MJ)
- tiedot biopolttoöljyjen osalta niiden kestävyyskriteereiden mukaisuudesta
- muut tietojen riittävyyden ja oikeellisuuden arvioinnin kannalta merkitykselliset seikat

Ilmoitus laaditaan Energiaviraston ilmoituslomakkeelle ja tietotaulukolle, jotka ohjaavat jakelijaa raportoimaan tiedot lainsäädännön vaatimassa muodossa. Ilmoitus laaditaan biopolttoöljyn jakeluvaihteilakia ja tätä ohjetta noudattaen. Energiaviraston ilmoituslomakkeen ja tietotaulukon käyttäminen sekä ilmoituksen laatiminen biopolttoöljyn jakeluvaihteilakia ja tätä ohjetta noudattaen on edellytys sille, että jakelijan voidaan katsoa täyttäneen biopolttoöljyn jakeluvaihtelain 9 §:n mukaisen ilmoitusvelvollisuutensa.

Jokaisen biopolttoöljyn jakeluvaihtelain soveltamisalaan kuuluvan jakelijan tulee toimittaa kalenterivuosittain mainitun lain mukainen ilmoitus viimeistään ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana Energiavirastolle. Biopolttoöljyn jakelijat eivät voi toimittaa mainitun lain mukaista ilmoitusta yhdessä, vaikka lain mukaan biopolttoöljyn jakelijat voi sopia biopolttoöljyn jakeluvaihteilakien toteuttamisesta yhdessä toisen jakelijan kanssa. Biopolttoöljyn jakeluvaihteilakia koskevilla ilmoituslomakkeilla raportoidaan samalla kestävyyslain mukaisesti jakelijan kaikkien kulutukseen toimitettujen uusiutuvien polttoaine- ja bioneste-erien kestävyys.

Biopolttoöljyn jakeluvaihtelain 9 §:n mukainen ilmoitus muodostuu Energiavirastolle toimitettavasta ilmoituslomakkeesta "Biopolttoöljyn jakeluvaihteilmoitus" ja tietotaulukosta. Ilmoituslomake ja tietotaulukko on julkaistu Energiaviraston kotisivuilla.

Ilmoituslomakkeella "Biopolttoöljyn jakeluvaihteilmoitus" esitetään biopolttoöljyn jakelijan tiedot, ilmoituksen yhteyshenkilö sekä tiedot kulutukseen toimitettujen kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn määristä tuotteittain, tiedot biopolttoöljyjen osalta niiden kestävyyskriteereiden mukaisuudesta ja tiedot biopolttoöljyjen osuuksista. Ilmoituslomake tulee palauttaa ilmoituslomakkeen liitteenä olevien täyttöohjeiden mukaisesti täytettynä ja sen tulee olla sellaisen henkilön tai henkilöiden allekirjoittama, joilla on biopolttoöljyn jakelijan nimenkirjoitusoikeus.

Tietotaulukko on Excel-taulukko, johon täytetään yksityiskohtaiset tiedot kulutukseen toimitettujen kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn määristä tuotteittain, tiedot biopolttoöljyjen osalta niiden kestävyyskriteereiden mukaisuudesta ja tiedot biopolttoöljyjen osuuksista. Tietotaulukko tulee palauttaa Excel-tiedostona (xlsx-tiedostotyyppi) luvun [4.3](#) ohjeiden mukaisesti täytettynä.

Energiavirasto neuvoo tarvittaessa ilmoituslomakkeen ja tietotaulukon täyttämiseen liittyvissä asioissa. Kysymyksiä voi lähettää osoitteeseen kestavyyskriteerit@energiavirasto.fi.

Edellistä kalenterivuotta koskeva täytetty ja allekirjoitettu lomake sekä täytetty tietotaulukko tulee toimittaa ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana Energiavirastolle sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@energiavirasto.fi ja kopiona kestavyyskriteerit@energiavirasto.fi. Sähköpostiviestin otsikoksi merkitään "Biopolttoöljyn jakeluvaihteilmoitus".

4.3 Tietotaulukon täyttöohje

Tässä osiossa annetaan ohjeita tietotaulukon täyttämiseen. Tietotaulukko (makrot oltava sallittuna) tulee täyttää mahdollisimman tarkasti, huolellisesti ja tämän ohjeistuksen mukaisesti. Tietotaulukko tulee palauttaa Excel-tiedostona, jossa makrot eivät ole käytössä (.xlsx-tiedostotyyppi). Taulukkoa ei saa itse lukita tai suojata salasanalla, vaan pyydetyt tiedot tulee olla kopioitavissa taulukosta.

Tietotaulukko koostuu välilehdistä "Yhteenveto (KHK-laki)", "Yhteenveto (Jakeluvaihte)", "Yhteenveto (Biopolttoöljy JV)", "Fossiiliset", "Uusiutuvat", "Sähkö+Lentobio (KHK-laki)" ja "UER (KHK-laki)".

Taulukon "Yhteenveto" -välilehdillä ilmoitetaan polttoaineen toimittajan/jakelijan nimi ja vuosi, jota raportointi koskee. Lisäksi välilehdillä ilmoitetaan mahdollisesti muiden polttoaineen toimittajien/jakelijoiden kanssa tehtyjen sopimusten mukainen toimittajien/jakelijoiden välillä siirretty päästövähennys tai velvoite (huomioi luku 2.7). Muut "Yhteenveto" -välilehtien tiedot kopioituvat automaattisesti taulukon muilta välilehdiltä. Polttoaineen toimittaja/jakelija ilmoittaa välilehdillä "Fossiiliset", "Uusiutuvat", "Sähkö+Lentobio (KHK-laki)" ja "UER (KHK-laki)" liikennepolttoaineiden päästöjen vähentämistä koskevan lain, jakeluvaihtelain ja biopolttoöljyn jakeluvaihtelain mukaiset tiedot. Välilehdellä "Uusiutuvat" raportoidaan biopolttoaineiden ja biopolttoaineiden kestävydestä.

4.3.1 Yleistä taulukon täyttämisestä

Taulukon valkoiset solut ovat tietojen syöttämistä varten. Harmaisiin soluihin Excel laskee arvot syötettyjen tietojen perusteella. Osa harmaista soluista saattaa muuttua valkoiseksi riippuen muihin sarakkeisiin täytetyistä tiedoista. Tällöin solu pyytää syöttämään soluun arvon. Rivin 4 solut antavat lisäohjeita kunkin sarakkeen täyttämiseen. Kaikki vaaditut tiedot tulee täyttää huolellisesti ohjeiden mukaan ja oikein. Mikäli jotain tietoa ei ole saatavilla, tulee kyseiseen kohtaan vastata esim. ei tiedossa, ei saatavilla tai N/A ja perustella tiedon puuttuminen aina lisätietoja-sarakkeessa. Riville 3 tulee näkyviin huomautus, mikäli sarakkeen soluista puuttuu tietoja.

Kulutukseen luovutetut polttoaineet ja niiden tiedot raportoidaan välilehdillä "Fossiiliset" ja "Uusiutuvat" välilehtien nimien mukaisesti. Tiedot raportoidaan välilehdillä olevien taulukoiden otsikoiden ja otsikkorivien kuvausten mukaisesti. Mikäli otsikot häviävät kokonaan näkyvistä tai otsikot näkyvät vain osittain, saa otsikot takaisin näkyviin sarakkeen leveyttä muuttamalla. Vapaaehtoisten jakeluvaihteilmoitusten on mahdollista valita "Fossiiliset"- ja "Uusiutuvat"-välilehdillä taulukosta kevennetty versio, josta on piilotettu KHK-lain puitteissa raportoitavia tietoja koskevat sarakkeet. Näiden välilehtien rivillä kaksi valitsemalla "Näytä taulukosta kevennetty versio (vapaaehtoinen jakelija)" Excel näyttää ainoastaan ne kentät, jotka vapaaehtoisen jakelijan tulee täyttää.

Polttoaineita koskevat tiedot voidaan syöttää valitsemalla oikea vaihtoehto kunkin sarakkeen vetovalikosta ja täyttämällä tekstikentät polttoaineikohtaisilla tiedoilla. Vaihtoehtoisesti polttoaineita koskevat tiedot voi liittää sarakkeisiin toiminnanharjoittajan omasta Excel-taulukosta.

Muista taulukoista liitettäessä on huomattava, että kaikki syötteet on kirjoitettava täsmälleen oikeaan muotoon, jotta Excel-taulukko tunnistaa sen ja laskee automaattisesti polttoaineiden tiedot.

Nestemäiset polttoaineet ilmoitetaan litroina ja kaasumaiset polttoaineet ilmoitetaan kilogrammoina. Taulukko pyytää tarvittaessa täyttämään polttoaineen määrän yksikön.

4.3.2 Polttoaineet

Polttoaineet raportoidaan polttoaineluokan mukaisesti. Jakeluvelvoitelain nojalla raportoitavien polttoaineiden polttoaineluokat määräytyvät nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetun lain (1472/1994) verotaulukon tuoteryhmittelyn eli niin kutsuttujen veroluokkien mukaisesti. Verotaulukon tuoteryhmiin kuulumattomat polttoaineet määritellään laissa sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverotuksesta säädettyjen tuoteryhmien, tilastokeskuksen polttoaineluokituksen tai muun vastaavan ryhmittelyn mukaisesti.

Taulukko tunnistaa nestemäisten polttoaineiden valmisteverotuksen tuoteryhmät ja lisäksi joi-tain muita polttoaineluokkia. Taulukon tunnistamat polttoaineluokat on lueteltu luvuissa [4.3.3](#) ja [4.3.4](#). Jakeluvelvoitteessa aiemmin käytössä ollut polttoaineiden luokittelu (T= tuplalaskettava ja R=kestävä) on muuttunut 2021 vuoden alusta lähtien, koska tuplalaskennasta luovuttiin kokonaan vuoden 2020 jälkeen. Täten aiemmin käytössä olleet luokat R ja T vastaavat nyt valmisteverotuksen luokkia R (= biopolttoaine täyttää kestävyyslaissa säädetyt kestävyyskriteerit) ja T (= biopolttoaine täyttää kestävyyslaissa säädetyt kestävyyskriteerit ja se on tuotettu jätteistä tai tähteistä taikka syötäväksi kelpaamattomasta selluloosa-aineksesta tai lignoselluloosasta). Jos kulutukseen toimitetaan uusiutuvaa polttoainetta, jolle ei jakeluvelvoitelain 2 momentissa ole säädetty alempaa lämpöarvoa, jakelijan on ilmoitettava lain 7 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä kulutukseen toimitetun uusiutuvan polttoaineen lämpöarvo sekä standardi, jonka mukaisesti lämpöarvo on määritely. Tällaisille polttoaineille taulukko ei hae oletuslämpöarvoa polttoaineen riville, vaan jakelija joutuu täyttämään lämpöarvon itse taulukkoon. Lisätietoja -sarakkeessa tulee myös selvittää, minkä standardin mukaan lämpöarvo on laskettu. Mikäli jakelija haluaa syöttää taulukkoon sellaisen polttoaineen, jonka ominaisuudet poikkeavat taulukon antamista arvoista, tulee jakelijan nimetä itse kyseinen polttoaine lisäämällä polttoaineen nimen perään "(oma)". Valinta mahdollistaa taulukon kaikkien syötekehtien muokkaamisen kyseisen polttoaineen rivillä, mutta tehtyihin muutoksiin tulee pystyä esittämään selkeät perusteet. Energiavirasto arvioi perusteiden riittävyyden.

Kulutukseen luovutettujen polttoaineiden raportointi tapahtuu erittäin. Erällä tarkoitetaan raportoitavilta ominaisuuksiltaan samanlaisia polttoainetoimituksia. Biopolttoaineiden osalta erä kattaa tässä yhteydessä kaikki kestävyysominaisuuksiltaan keskenään samanlaiset polttoainetoimitukset. Tämä mahdollistaa yksittäisten polttoaine-erien yhdistämisen raportoinnissa, mikäli niiden ominaisuudet ovat samanlaiset.

4.3.3 Fossiilisten ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden raportointi

Fossiiliset ja muuta kuin biologista alkuperää olevat uusiutuvat polttoaineet raportoidaan taulukon välilehdellä "Fossiiliset". Taulukon vihreällä värjätty sarakkeet ovat pakollisia täyttää riippumatta siitä, minkä lain soveltamisalaan kuuluvan erän tietoja taulukolla raportoidaan. Vihreissä sarakkeissa raportoidaan mm. mistä polttoaineesta on kyse ja kulutukseen luovutetun polttoaineen määrätieto. Oranssilla värjättyissä sarakkeissa sen sijaan raportoidaan ainoastaan liikenne-polttoaineiden päästöjen vähentämistä koskevan lain edellyttämiä tietoja. Jakeluvelvoitelain

ja biopolttoöljyn jakeluelvoitelain tiedot täytetään keltaisella värjättyihin sarakkeisiin. Taulukko tunnistaa seuraavat fossiiliset ja muuta kuin biologista alkuperää olevat uusiutuvat polttoaineet:

- Dieselöljy
- Dieselöljy para
- Etanolidiesel
- ETBE
- Kaasuöljy
- Kevyt polttoöljy
- Kevyt polttoöljy rikitön
- Metanoli
- Moottoribensiini
- MTBE
- Nestekaasu
- Nesteytetty maakaasu
- Paineistettu maakaasu
- Pienmoottoribensiini
- Raskas polttoöljy
- Synteettinen metaani
- TAE
- TAME
- Tiivistetty vety

Fossiilisten ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden alempana lämpöarvona käytetään jakeluelvoitelaisissa määriteltyjä arvoja. Excel antaa automaattisesti lämpöarvon jakeluelvoitelaisissa mainituille polttoaineille. Muiden kuin jakeluelvoitelaisissa mainittujen fossiilisten ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden alempi lämpöarvo tulee syöttää itse sarakkeeseen "LHV (MJ/l tai MJ/kg, määrän yksikön mukaan)". Lämpöarvo tulee määrittää itse sopivan standardin mukaisesti. Lämpöarvoa ilmoitettaessa on merkittävä Lisätietoja -sarakkeeseen minkä standardin mukaisesti lämpöarvo on määritetty.

Polttoaineen toimittaja voi käyttää Tilastokeskuksen arvioimaa ajantasaista lukua (%) arvioidessaan liikennepolttoaineiden päästöjen vähentämistä koskevan lain soveltamisalaan kuuluvan kevyen polttoöljyn määrää. Jos jakelija raportoi biopolttoöljyn jakeluelvoitelain soveltamisalaan kuuluvia kevyen polttoöljyn polttoaine-eriä, joiden loppukäytöstä jakelijalla ei ole tarkkaa tietoa, tulee tällaiset erät raportoida tietotaulukolle Fossiiliset -välilehdelle kahtena erillisenä eränä (KHK-laki ja Biopolttoöljyn JV). Käytännössä raportointi tehdään Fossiiliset -välilehdelle niin, että KHK-lain osalta kyseinen kevyen polttoöljyn erä raportoidaan Tilastokeskuksen ajantasaisella %-osuudella ja biopolttoöljyn jakeluelvoitteen osalta 100 %:n osuudella. Asiasta tulee mainita tällöin tietotaulukon Fossiiliset -välilehden lisätietoja -sarakkeessa molempien polttoaine-erien kohdalla, että näin on toimittu.

4.3.4 Biopolttoaineiden ja bionesteiden raportointi

"Uusiutuvat" -välilehdellä ilmoitetaan kaikki biologista alkuperää olevat polttoaineet polttoaine-luokittain (myös ei-kestävät biopolttoaineet ja bionesteet). Taulukon vihreällä värjätty sarakkeet ovat pakollisia (pl. kestävyystiedot) täyttää riippumatta siitä, minkä lain soveltamisalaan kuuluvan erän tietoja taulukolla raportoidaan. Vihreissä sarakkeissa raportoidaan mm. mistä polttoaineesta on kyse, kulutukseen luovutetun polttoaineen määrätieto ja kestävyyskriteerien täyttymiseen liittyvät tiedot (vihreät sarakkeet B-G, U-AF sekä AI-AK). Oranssilla värjättyissä sarak-

keissa sen sijaan raportoidaan ainoastaan liikennepolttoaineiden päästöjen vähentämistä koskevan lain edellyttämiä tietoja. Jakeluvaihtelain ja biopolttoöljyn jakeluvaihtelain tiedot täytetään keltaisella värjättyihin sarakkeisiin.

Taulukko tunnistaa seuraavat biopolttoaineet ja bionesteet:

- Biobensiini
- Biobensiini R
- Biobensiini T
- Biodieselöljy
- Biodieselöljy R
- Biodieselöljy T
- Biodieselöljy P
- Biodieselöljy P R
- Biodieselöljy P T
- Bioetanoli
- Bioetanoli R
- Bioetanoli T
- Bionestekaasu
- Bionestekaasu R
- Bionestekaasu T
- Biopolttoöljy (FAME)
- Biopolttoöljy R (FAME)
- Biopolttoöljy T (FAME)
- Biopolttoöljy (BTL)
- Biopolttoöljy R (BTL)
- Biopolttoöljy T (BTL)
- Etanolidiesel
- Etanolidiesel R
- Etanolidiesel T
- Yhteisesti käsitelty biomassasta tai pyrolysoidusta biomassasta peräisin oleva öljy, jota käytetään korvaamaan bensiini
- ETBE
- ETBE R
- ETBE T
- Metanoli
- Metanoli R
- Metanoli T
- MTBE
- MTBE R
- MTBE T
- Nesteytetty biometaan
- Nesteytetty biometaan R
- Nesteytetty biometaan T
- Paineistettu biometaan
- Paineistettu biometaan R
- Paineistettu biometaan T
- Synteettinen metaani ei kestävä
- Synteettinen metaani kestävä
- TAE
- TAE R
- TAE T
- TAME
- TAME R
- TAME T
- Yhteisesti käsitelty biomassasta tai pyrolysoidusta biomassasta peräisin oleva öljy, jota käytetään korvaamaan diesel

Lyhenteiden merkitykset:

R - biopolttoaine täyttää kestävyyslaissa säädetyt kestävyyskriteerit

T - biopolttoaine täyttää kestävyyslaissa säädetyt kestävyyskriteerit ja se on tuotettu jätteistä tai tähteistä taikka syötäväksi kelpaamattomasta selluloosa-aineksestä tai lignoselluloosasta

P - parafiininen dieselöljy

Biopolttoaineiden alempana lämpöarvona käytetään jakeluvaihtelaisissa määriteltyjä arvoja. Excel antaa automaattisesti lämpöarvon jakeluvaihtelaisissa mainituille polttoaineille.

Polttoaineen toimittaja voi käyttää Tilastokeskuksen arvioimaa ajantasaista lukua (%) arvioidessaan liikennepolttoaineiden päästöjen vähentämistä koskevan lain soveltamisalaan kuuluvan kevyen polttoöljyn määrää. Kyseistä Tilastokeskuksen lukua voi käyttää myös biopolttoöljylle, jos

polttoaineen toimittajalla ei ole tarkkaa tietoa sen loppukäytöstä. Jos jakelija raportoi biopolttoöljyn jakeluvuotelain soveltamisalaan kuuluvia biopolttoöljyn polttoaine-eriä, joiden loppukäytöstä jakelijalla ei ole tarkkaa tietoa, tulee tällaiset erät raportoida tietotaulukolle Uusiutuvat -välilehdelle kahtena erillisenä eränä (KHK-laki ja Biopolttoöljyn JV). Käytännössä raportointi tehdään Uusiutuvat -välilehdelle niin, että KHK-lain osalta kyseinen biopolttoöljyn erä raportoidaan Tilastokeskuksen ajantasaisella %-osuudella ja biopolttoöljyn jakeluvuotteen osalta 100 %:n osuudella. Asiasta tulee mainita tällöin tietotaulukon Uusiutuvat -välilehden Lisätietoja -sarakeessa molempien polttoaine-erien kohdalla, että näin on toimittu.

Polttoaine-erän lain soveltamisala-sarakeessa ilmoitetaan yhden tai useamman polttoaine-erälle kuuluvan lain soveltamisala. Taulukolla voidaan raportoida uusiutuvien polttoaineiden jakeluvuote- (myös vapaaehtoinen jakeluvuote), biopolttoöljyn jakeluvuote ja KHK-lain mukaiset tiedot. Voit valita useampia, esimerkiksi sama polttoaine-erä voidaan raportoida sekä jakeluvuotelain että KHK-lain puitteissa. Tehdyn valinnan voit poistaa kokonaan painamalla delete-painiketta. Soveltamisalaa ei ole välttämätöntä syöttää manuaalisesti jokaiselle polttoaine-erälle erikseen, vaan voit kopioida kertaalleen syötetyn soveltamisalan usealle polttoaine-erälle vetämällä solun oikeasta alanurkasta.

Polttoaineen toimitusmaa-sarakeessa ilmoitetaan maa, johon polttoaineen toimittaja on polttoaineen toimittanut. Toimitusmaan nimi tulee kirjoittaa suomen tai ruotsin kielellä.

Raaka-aine-sarakeessa ilmoitetaan biopolttoaine- tai bioneste-erän raaka-aine. Raaka-aineen nimi tulee kirjoittaa suomen tai ruotsin kielellä.

Raaka-aineryhmä-sarakeessa valitaan listalta raaka-aineryhmä, johon polttoaine-erän raaka-aine kuuluu. Raaka-aineryhmien perusteella lasketaan ravinto- ja rehuksvipohjaisten biopolttoaineiden ja biokaasun / biopolttoöljyjen enimmäisosuuden määrä.

Kestävyysslain mukainen päästövähennys (Jakeluvuote / RED II) (%)-sarakeessa ilmoitetaan polttoaineen kestävyysslain mukainen päästövähennys. Päästövähennys ilmoitetaan prosentteina ja sen laskennassa tulee soveltaa hyväksytyssä kestävyyssjärjestelmässä vahvistettuja REDII:n mukaisia laskentaperiaatteita.

Erityishuomiota vaativat biopolttoaineet ja bionesteet

Polttoaineet, jotka muodostuvat fossiilisesta komponentista ja biokomponentista (**MTBE, TAME, ETBE** ja **TAEE**) ilmoitetaan "Uusiutuvat" -välilehdellä. Määräksi ilmoitetaan koko erän (bio-osuus + fossiilinen osuus) määrä. Excel laskee koko polttoaine-erän energiasisällön huomioiden sen bio-osuuden ja fossiilisen osuuden. Jakeluvuotteen osalta vain kestäväällä bio-osuudella voi täyttää velvoitetta.

Joidenkin polttoaineiden alempi lämpöarvo (LHV) tulee syöttää itse sarakeeseen (LHV (MJ/l tai MJ/kg, määrän yksikön mukaan). Näiden polttoaineiden kohdalla on ilmoitettava Lisätietoja -sarakeessa minkä standardin mukaan lämpöarvo on määritetty.

4.3.5 Biopolttoaineiden ja bionesteiden kestävyysraportointi

Taulukon "Uusiutuvat" -välilehdellä ilmoitetaan kulutukseen toimitettujen biopolttoaineiden ja bionesteiden kestävyys kestävyysslain vaatimusten (REDII) mukaisesti. Taulukon vihreissä sarakeissa raportoidaan mm. kestävyyskriteerien täyttymiseen liittyvät tiedot. Kestävyyden raportointia varten taulukossa kysytään seuraavat tiedot:

- raaka-aineen alkuperämaa
- raaka-aineen toimittaja
- raaka-aineen tuotantoalue / hankinta-alue
- NUTS 2-alue (koskee ainoastaan maatalouden raaka-aineita, joille EU:n jokin jäsenvaltio on ilmoittanut tyypilliset kasvihuonekaasupäästöt tietyllä NUTS 2 -alueella)
- kestävyden osoittaminen (kansallinen järjestelmä / vapaaehtoinen järjestelmä / kestävyystodistus (kansallinen järjestelmä) / kestävyystodistus (vapaaehtoinen järjestelmä))
- polttoaineen alkuperämaa
- polttoaineen toimitusmaa
- polttoaineen valmistaneen laitoksen aloitusaika (toiminta aloitettu viimeistään 5.10.2015 / toiminta aloitettu 6.10.2015 ja 31.12.2020 välillä / toiminta aloitettu 1.1.2021 tai sen jälkeen)
- jäte, tähde, syötäväksi kelpaamaton selluloosa tai lignoselluloosa (yksilöity päätös, dnro)

Kasvihuonekaasupäästövähennyksen tulee olla vähintään 50 %, jos biopolttoaine tai bioneste on tuotettu tai valmistettu viimeistään 5.10.2015 toimintansa aloittaneessa laitoksessa. Kasvihuonekaasupäästövähennyksen tulee olla vähintään 60 %, jos biopolttoaine tai bioneste on tuotettu tai valmistettu 6.10.2015-31.12.2020 välisenä aikana aloittaneessa laitoksessa. Tämän jälkeen toimintansa aloittaneen laitoksen kasvihuonekaasupäästövähennyksen tulee olla vähintään 65 %. Mikäli toiminnanharjoittajalla ei ole tiedossa biopolttoaineen tai bionesteen valmistaneen laitoksen toiminnan aloittamisaikaa, tulee olettaa, että laitos on aloittanut toimintansa 31.12.2020 jälkeen, ja että vaadittu kasvihuonekaasupäästövähennys on vähintään 65 %.

5 Jakeluvelvoiteilmoituksen käsittely Energiavirastossa

5.1 Ilmoituksen käsittely ja kieli

Energiavirasto käsittelee jakelijan ilmoituksen hallintolain (434/2003) periaatteiden mukaisesti.

Kielilain (423/2003) mukaisesti jakelijan ilmoitus voidaan tehdä joko suomen tai ruotsin kielellä. Energiavirasto käsittelee ilmoituksen sillä kielellä, jolla ilmoitus on tullut vireille.

Jakelijan ilmoitus toimitetaan Energiavirastolle sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@energiavirasto.fi ja kopiona kestavyyskriteerit@energiavirasto.fi. Sähköpostiviestin otsikoksi merkitään "Jakeluvelvoitelain mukainen ilmoitus", "Biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain mukainen ilmoitus" tai "Jakeluvelvoitelain ja biopolttoöljyn jakeluvelvoitelain mukainen ilmoitus". Jakelijan ilmoitus tulee vireille Energiavirastossa, kun se on saapunut Energiaviraston kirjaamoon asianmukaisesti täytettynä ja allekirjoitettuna.

Tarvittaessa Energiavirasto voi pyytää jakelijaa täydentämään ilmoitustaan tai antamaan asiasta lisäselvityksen. Täydennys- tai selvityspyyntö lähetetään sähköpostitse jakelijan ilmoittamien yhteyshenkilöiden sähköpostiosoitteisiin. Jakelijalla on myös mahdollisuus täydentää oma-aloitteisesti ilmoitustaan sekä toimittaa ilmoitukseen liittyviä tietoja.

Energiavirasto antaa jakelijalle ilmoituksen käsittelyn päätyttyä kuittauksen asiasta.

5.2 Ilmoituksen julkisuusasiat

Energiavirasto noudattaa toiminnassaan julkisuuslakia (laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta, 621/1999). Kaikki Energiavirastolle toimitetut tiedot ovat siten lähtökohtaisesti julkisia. Poikkeuksen muodostavat tiedot, jotka voidaan katsoa salassa pidettäväksi julkisuuslain 24 §:n mukaan.

Mahdolliset salassa pidettäväksi pyydettävät tiedot tulee ilmoittaa ilmoituslomakkeessa. Jakelijan tulee perustella miksi ja minkä julkisuuslain lainkohdan nojalla ilmoituksen tiedot ovat salassa pidettäviä. Jakelijan tulee myös yksilöidä salassa pidettäväksi katsomansa tiedot. Mikäli Energiavirasto on ilmoituksessa annettujen tietojen salassapidosta eri mieltä jakelijan kanssa, varataan jakelijalle mahdollisuus lausua mielipiteensä tietojen salassapidosta. Päätöksen tietojen salassa pidettävyydestä tekee Energiavirasto.

6 Jakelijan velvollisuudet

6.1 Ilmoittamisvelvollisuus

Jakeluvuoteilaisissa ja biopolttööljyn jakeluvuoteilaisissa säädetään jakelijan ilmoittamis- ja kirjanpitovelvollisuudesta.

Jakelijan on jakeluvuotelain 7 §:n mukaan ilmoitettava Energiavirastolle vuosittain viimeistään ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana edellisen kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamansa moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, biopolttöoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden määrä tuotteittain. Ilmoituksessa on lisäksi oltava tieto biopolttöoaine- ja biokaasuerien sekä muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaine-erien kestävyyskriteerien mukaisuuden osoittamisesta sekä jakeluvuotelain 5 §:n 2, 4, 5 ja 7–8 momentissa tarkoitettujen biopolttöoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden osuuksista.

Jakelijan on biopolttööljyn jakeluvuotelain 9 §:n mukaan ilmoitettava Energiavirastolle vuosittain viimeistään ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana edellisen kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamansa kevyen polttööljyn ja biopolttööljyn määrä tuotteittain. Ilmoituksessa on lisäksi oltava tieto biopolttööljyerien kestävyyskriteerien mukaisuuden osoittamisesta sekä biopolttööljyn jakeluvuotelain 5 §:n 3 momentissa tarkoitettujen biopolttöoaineiden osuudesta.

Jakeluvuotelain 6 §:n mukaan jakelija voi sopia jakeluvuoteensa, lisävelvoitteensa tai vähimmäisosuusvelvoitteensa täyttämiseksi velvoitteensa siirtämisestä osittain tai kokonaan toiselle jakelijalle. Jakelija voi myös sopia jakeluvuotelain 5 §:n 7–8 momentissa säädettyjen raaka-ainerajoitusosuuksien siirtämisestä osittain tai kokonaan toisen jakelijan hyödynnettäväksi. Biopolttööljyn jakeluvuotelain 8 §:n mukaan jakelija voi myös sopia jakeluvuoteen siirtämiseen osittain tai kokonaan toiselle jakelijalle. Jakeluvuotelain mukaisten jakelijoiden välisiä sopimuksia on käsitelty tarkemmin kappaleessa [2.15](#) ja biopolttööljyn jakeluvuotelain mukaisten jakelijoiden välisiä sopimuksia kappaleessa [3.6](#). Sopimuksista on toimitettava jäljennös Energiavirastolle jakeluvuotelain 7 §:ssä ja biopolttööljyn jakeluvuotelain 9 §:ssä tarkoitettuna ilmoituksen yhteydessä.

Jakelijat voivat toimittaa tiedot joko yhdessä tai erikseen. Erikseen toimitetuista sopimusosapuolten ilmoituksista tulee kuitenkin käydä täsmällisesti ilmi, kuinka jakeluvuoteilaisissa ja biopolttööljyn jakeluvuoteilaisissa säädettyt velvoitteet ja raaka-ainerajoitusosuuksien siirrot on hoidettu jakelijoiden kesken.

Jakelija ei voi sopia ilmoitusvelvollisuuden täyttämistä toisen jakelijan kanssa, vaan jokaisen jakeluvuotelain ja biopolttööljyn jakeluvuotelain soveltamisalaan kuuluvan jakelijan tulee toimittaa oma jakeluvuotelain 7 §:n ja biopolttööljyn jakeluvuotelain 9 §:n mukainen ilmoitus.

6.2 Kirjanpitovelvollisuus

Jakelijan kirjanpitovelvollisuudesta säädetään jakeluvuotelain 8 §:ssä ja biopolttööljyn jakeluvuotelain 10 §:ssä. Jakeluvuotelain 8 §:n mukaan jakelijan on pidettävä sellaista kirjanpitoa, josta käy selville kulutukseen toimitettuna moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun sekä biopolttöoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoainei-

den määrät sekä biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien polttoaineiden energiasisällöt ja muut jakeluelvoitelain noudattamisen valvontaa varten tarvittavat tiedot (esim. kestävyystiedot). Biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 10 §:n mukaan jakelijan on pidettävä sellaista kirjanpitoa, josta käy selville kulutukseen toimitetun kevyen polttoöljyn ja biopolttoöljyn määrät sekä biopolttoöljyn energiasisältö ja muut biopolttoöljyn jakeluelvoitelain valvontaa varten tarvittavat tiedot (esim. kestävyystiedot). Kirjanpidosta tulee siten käydä ilmi Energiavaraston valvonnan kannalta olennaiset tiedot.

Kirjanpitoaineiston säilytysaikaa ja -tapaa koskevista säännöksistä säädetään valmisteverotuslain (182/2010) 11 luvussa. Kirjanpitotiedot on säilytettävä kuuden kalenterivuoden ajan. Kirjanpitotietojen säilyttämiselle on säädetty vähimmäisaika, jotta jakelijalta olisi riittävän pitkään saatavissa valvonnan kannalta keskeiset tiedot.

6.3 Seuraamusmaksu

Jos jakeluelvoitelain mukainen jakelija ei ole toimittanut uusiutuvia polttoaineita kulutukseen kuten jakeluelvoitelain 5 §:n 1 momentissa säädetään, Energiaviraston on määrättävä jakelijalle jakeluelvoitteen noudattamatta jättämisestä seuraamusmaksu, jonka suuruus on 0,04 euroa megajoulelta. Jollei jakelija ole toimittanut biopolttoaineita, biokaasua ja muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia polttoaineita kulutukseen kuten jakeluelvoitelain 5 §:n 3 momentissa säädetään, Energiaviraston on määrättävä jakelijalle lisävelvoitteen noudattamatta jättämisestä seuraamusmaksu, jonka suuruus on 0,03 euroa megajoulelta. Jos jakelija ei ole täyttänyt 5 §:n 4 momentissa säädettyä vähimmäisosuusvelvoitettaan, Energiaviraston on määrättävä tälle vähimmäisosuusvelvoitteen noudattamatta jättämisestä seuraamusmaksu, jonka suuruus on 0,055 euroa megajoulelta.

Vuosina 2024-2027 sovelletaan poikkeavaa seuraamusmaksujen porrastusta:

Jollei jakelija ole täyttänyt jakeluelvoitelain 5 §:n 1 momentissa säädettyä jakeluelvoitettaan vuosina 2024–2027, Energiaviraston on määrättävä tälle jakeluelvoitteen noudattamatta jättämisestä seuraamusmaksu, jonka suuruus on:

- 1) 0,04 euroa megajoulelta 13,5 prosenttiyksikköä alittavalta osalta;*
- 2) 0,025 euroa megajoulelta 13,5 ja 18 prosenttiyksikön välillä;*
- 3) 0,0175 euroa megajoulelta 18 prosenttiyksikköä ylittävältä osalta.*

Jollei jakelija ole täyttänyt jakeluelvoitelain 5 §:n 3 momentissa säädettyä lisävelvoitettaan vuosina 2024–2027, Energiaviraston on määrättävä tälle lisävelvoitteen noudattamatta jättämisestä seuraamusmaksu, jonka suuruus on:

- 1) 0,03 euroa megajoulelta 2 prosenttiyksikköön asti;*
- 2) 0,024 euroa megajoulelta 2 prosenttiyksikköä ylittävältä osalta.*

Jos biopolttoöljyn jakeluelvoitelain mukainen jakelija ei ole toimittanut biopolttoöljyä kulutukseen biopolttoöljyn jakeluelvoitelain 5 §:n mukaisesti, Energiaviraston on määrättävä jakelijalle seuraamusmaksu, jonka suuruus on 0,04 euroa megajoulelta.

Seuraamusmaksua jakeluelvoitteen noudattamatta jättämisestä määrätään jakeluelvoitelain 5 §:n 1 ja 2 momentin sekä 5 c ja 5 d §:n mukaisesti laskettavan velvoitteen määrästä siltä osin

kuin jakelija ei ole täyttänyt velvoitettaan 7 §:n 1 momentin mukaisesti antamansa ilmoituksen perusteella. Seuraamusmaksua lisävelvoitteen ja vähimmäisosuusvelvoitteen noudattamatta jättämisestä määrätään lisävelvoitteen osalta 5 §:n 3 ja 5 momentin sekä vähimmäisosuusvelvoitteen osalta 5 §:n 4 ja 5 momentin mukaisesti laskettavan velvoitteen määrästä siltä osin kuin jakelija ei ole täyttänyt velvoitettaan 7 §:n 1 momentin mukaisesti antamansa ilmoituksen perusteella.

Seuraamusmaksua määrätään biopolttoöljyn jakeluvaihtelain 5 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti laskettavan biopolttoöljyn kulutukseen toimittamista koskevan velvoitteen määrästä siltä osin kuin biopolttoöljyn jakelija ei ole täyttänyt velvoitettaan biopolttoöljyn jakeluvaihtelain 9 §:n mukaisesti antamansa ilmoituksen perusteella.

Seuraamusmaksut on määrättävä sen kalenterivuoden aikana, jona jakeluvaihtelain 7 §:n 1 momentissa ja biopolttoöljyn jakeluvaihtelain 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on annettu tai se olisi pitänyt antaa. Jos seuraamusmaksut ovat jääneet kokonaan tai osittain määräämättä sen johdosta, että jakelija on kokonaan tai osaksi laiminlyönyt ilmoittamisvelvollisuutensa tai antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän ilmoituksen, Energiaviraston on määrättävä määräämättä jääneet seuraamusmaksut jakelijan maksettaviksi. Seuraamusmaksut on määrättävä edellä tarkoitettua kalenterivuotta seuraavien kolmen kalenterivuoden kuluessa.

Seuraamusmaksut määrätään jakeluvaihtelain 10 §:ssä tarkoitettua jakeluvaihtelaita, lisävelvoitteen tai vähimmäisosuusvelvoitteen ja biopolttoöljyn jakeluvaihtelain 12 §:ssä tarkoitettua alentamista tai poistamista koskevasta hakemuksesta huolimatta. Seuraamusmaksut on palautettava siltä osin kuin jakeluvaihtelaita tai jakeluvaihtelaita lisävelvoitetta ja biopolttoöljyn jakeluvaihtelaita alennetaan.

Jos seuraamusmaksun määrä on enintään 1000 euroa, Energiavirasto voi jättää sen määräämättä.

6.4 Virhemaksu

Jos jakeluvaihtelain mukainen jakelija on laiminlyönyt jakeluvaihtelain 7, 8 tai 9 §:ssä tarkoitettua velvollisuutensa, Energiavirasto voi määrätä virhemaksun, jonka suuruus on vähintään 500 euroa ja enintään 5 000 euroa. Jos biopolttoöljyn jakeluvaihtelain mukainen jakelija on laiminlyönyt biopolttoöljyn jakeluvaihtelain 9–11 §:ssä tarkoitettua velvollisuutensa, Energiavirasto voi määrätä virhemaksun, jonka suuruus on vähintään 500 euroa ja enintään 5 000 euroa.

Energiaviraston tulee virhemaksun suuruutta määrätessään ottaa huomioon menettelyn moitittavuus, toistuvuus ja muut näihin rinnastettavat seikat.

7 Tietojen oikeellisuuden valvonta

7.1 Energiaviraston tiedonsaantioikeus

Energiavirastolla on jakeluvaihtelain ja biopolttoöljyn jakeluvaihtelain mukaan oikeus saada vaihteiden noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot jakelijalta. Tiedonsaantioikeus koskee kaikkia jakeluvaihtelaisissa ja biopolttoöljyn jakeluvaihtelaisissa yksilöityjä valvonnan kannalta olennaisia tietoja, minkä vuoksi jakelija ei voi kieltäytyä antamasta Energiaviraston pyytämiä tietoja liikesalaisuuteen tai yksityisyyden suojaan vedoten.

Energiavirastolla on myös salassapitosäännösten estämättä oikeus saada vaihteiden noudattamisen valvontaa varten välttämättömiä tietoja jakelijaa koskevista seikoista toisilta viranomaisilta ja muilta julkista hallintotehtävää hoitavilta tahoilta. Tämä koskee erityisesti sellaisia tietoja, joilla on olennaista merkitystä jakeluvaihteeseen ja biopolttoöljyn jakeluvaihteen noudattamiseen liittyen.

7.2 Energiaviraston tiedonluovutusoiikeus

Energiavirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa jakeluvaihtelaisissa tarkoitettuja tehtäviä hoitaessaan saamia tietoja, jotka ovat välttämättömiä:

- 1) Työ- ja elinkeinoministeriölle sen jakeluvaihtelaisissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi ja energia- ja ilmastopolitiikan tavoitteiden valmistelua ja toimeenpanoa varten;
- 2) Verohallinnolle verotuksen toimittamista ja valvontaa varten.

7.3 Energiaviraston tarkastusoikeus

Energiavirastolla on oikeus päästä jakelijan, päästövähennystoimen toteuttajan tai liikennesähkön toimittajan hallinnassa oleviin tiloihin, jos se on tarpeen tässä laissa tarkoitetun valvonnan kannalta tarpeen, sekä tehdä siellä tarkastuksia ja ryhtyä muihin valvonnan edellyttämiin toimenpiteisiin. Tarkastusta ei kuitenkaan saa toimittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa. Tarkastuksessa on noudatettava, mitä hallintolain 39 §:ssä säädetään.

Energiavirastolla on tarkastusta suorittaessaan oikeus ottaa jakelijan, päästövähennystoimen toteuttajan tai liikennesähkön toimittajan asiakirjat ja muuta aineistoa haltuunsa, jos se on tarkastuksen tavoitteiden toteuttamisen kannalta välttämätöntä. Aineisto tulee palauttaa viipymättä, kun tarkastuksen suorittaminen ei enää edellytä aineiston hallussapitoa. Jakelijan, päästövähennystoimen toteuttajan tai liikennesähkön toimittajan tulee avustaa Energiavirastoa tarkastuksen suorittamisessa.